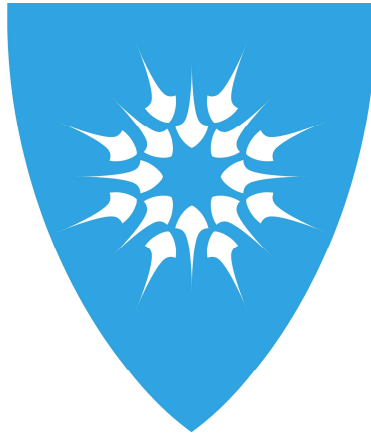

HEIM KOMMUNE

HANDLINGSPLAN FOR PERIODEN 2020 -2023

ÅRSBUDSJETT 2020

19/48

Innholdsfortegnelse

1 INNLEDNING.....	3
1.1 Mål og resultatstyringsprosessen i Heim kommune	3
2 KOMMUNESTYRETS VEDTAK	5
2.1 SAKSPROTOKOLL.....	5
2.2 Bevilgningsoversikter drift.....	12
2.4 Bevilgningsoversikter investering.....	15
3 HANDLINGSPLAN 2020- 2023	17
4 RÅDMANNENS KONSEKVENSJUSTERTE BUDSJETT	41
4.1 Hva kjennetegner et konsekvensjustert budsjett.....	41
4.1 Rådmannens kommentarer	41
4.2 Det økonomiske opplegget for 2020	44
4.3 Inntektsforutsetninger.....	52
4.4 Utgiftsforutsetninger	59
4.5 Resultat konsekvensjustert budsjett	62
5 VEDLEGG.....	64
5.1 Saksfremlegg til formannskapet.....	64
.....	

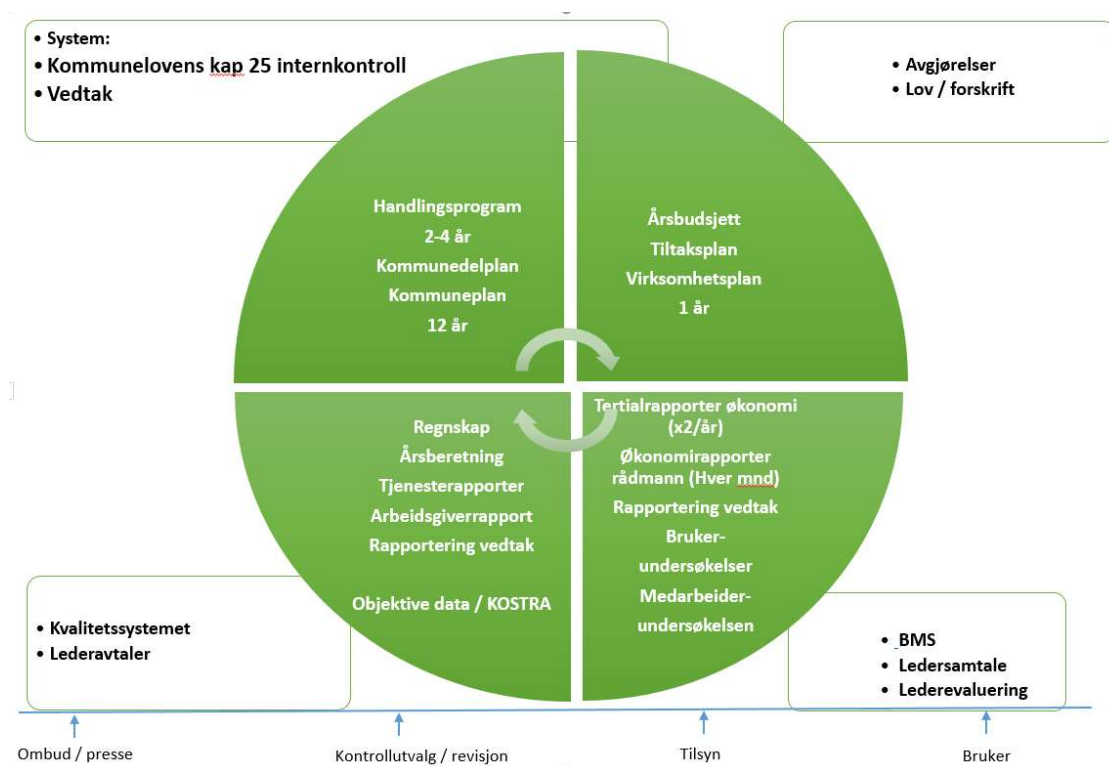
1 INNLEDNING

1.1 Mål og resultatstyringsprosessen I Heim kommune

Heim kommune sitt helhetlige styringssystem

Det kommunale plan/økonomisystemet består av 4 hovedelementer:

- Kommuneplanens langsiktige del (samfunnsplan)
- Kommuneplanens kortsiktige del (handlingsplan/ Årsbudsjettet)
- Periodevise budsjettkontroller
- Årsregnskap, årsberetning og nasjonal rapportering

Styringshjulet ovenfor er et forsøk på å vise hvordan de forskjellige aktivitetene henger sammen og utgjøre en kontinuerlig aktivitets, evaluerings og tiltakskjede. Hjulet skal sikre at kommunen er i en kontinuerlig læringsprosess hvor vi høster kunnskap av igangsatte aktiviteter for å forbedre praksis.

Utenfra drives dette av kommunelovens krav til **intern kontroll** og vedtak fattet i kommunestyret. Alle avgjørelse som tas i administrasjonen og endringer i lover og forskrifter påvirker også våre aktiviteter. Kommunens system for **balansert målstyring (BMS)** registrerer resultater som i sin tur blir vurdert opp mot mål. Resultatene blir gjenstand for vurdering og dialog i ledersamtaler. Bevarings og forbedringspunkter tas i ledersamtalen. Der blir også ledelse evaluert opp mot lederplattformen.

Kvalitetssystemet inneholder også **internkontrollsystemet** og er en samlebetegnelse for en rekke aktiviteter som kommunen har satt i gang; objektive målinger i form av egne data og KOSTRA og bruker / medarbeiderundersøkelser. **Avvik** meldes og må lukkes.

Lederavtalen er et virkemiddel for å følge opp ledelsen. Målet er å fange opp all aktivitet vi holder på med på en systematisk og rasjonell måte. Der ser vi også på om den kortsiktige aktiviteten / tiltakene står i forhold til de langsiktige planene.

Kommunen står i kontinuerlig samhandling med omgivelsene. Brukere / politikere / innbyggere gir oss tilbakemeldinger som blir vurdert og kan føre til korrigerende tiltak. Revisjon og tilsyn gjennom Fylkesmannen har mer formelle gjennomganger der kommunens praksis blir vurdert opp mot lovkrav og nasjonale standarder. Korrigerende tiltak må iverksettes hvis det blir definert avvik.

Pressen er en viktig samfunnsinstitusjon i forhold til å se inn i – og formidle det de ser av kommunens aktiviteter.

Alt dette tilfører kommuneorganisasjonen energi som bidrar til å holde oss på tå hev og drive oss framover.

Inne i sirkelen viser det hvordan aktivitetene henger sammen. Med start i øverste venstre hjørne med kommuneplan, til det avgis årlige rapporter som vist i nederste venstre hjørne. Avvik korrigeres opp mot mål i kommuneplan, økonomiplan og budsjett. Det er også registreringer under vegs i året slik at vi kan sette inn tiltak hvis vi er på feil kurs.

Kommunal planstrategi med planprogram skal vedtas hvert 4 år innen første år med nytt kommunestyre. Her gis det føringer for planarbeidet for inneværende valgperiode, herunder den langsiktige samfunnsdelen. Denne legger videre strategiske føringer for arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Kommuneplanen konkretiseres videre årlig gjennom handlingsplanen som er et av kommunens viktigste styrings- og rapporteringsverktøy. Handlingsplanen har et 4 års perspektiv. Årsbudsjettet er identisk med første året i handlingsplanen.

For å sikre god samordning av planarbeidet har kommunen valgt å sammenstille mål for utvikling i kommuneplanens samfunnsdel, handlingsplan og årsbudsjett i ett dokument.

Dokumentet betegnes heretter som

HANDLINGSPLAN FOR PERIODEN ÅRSBUDSJETT

2 KOMMUNESTYRETS VEDTAK

2.1 SAKSPROTOKOLL

Utvalg: Heim kommunestyre
Møtedato: 19.12.2019
Sak: 59/19

Resultat:

Arkivsak: 19/48-40 151
Tittel: SAKSPROTOKOLL - HEIM KOMMUNE - ÅRSBUDSJETT
2020/HANDLINGSPLAN 2020-2023

Vedtak:

Vedtak:

- A. Foreliggende drifts- og investeringsbudsjett for perioden 2020– 2023/ årsbudsjett 2020 vedtas slik det foreligger med følgende endringer i forhold til rådmannens konsekvensjusterte budsjett

DRIFT	2020	2021	2022	2023
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	5 281 887	27 916 347	24 694 097	22 842 744
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	-432 185	4 182 747	6 633 592	6 683 420
Valgte driftstiltak	-4 849 702	-32 099 094	-31 327 689	-29 526 164
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	0	0	0	0

Valgte tiltak				
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	-432 185	4 182 747	6 633 592	6 683 420

Sentraladministrasjon	-6 598 800	-11 425 776	-16 804 371	-15 002 846
HEIM KIRKELIG FELLESRÅD - Vinje kirke - midler til vedlikehold	200 000	0	0	0
IKT - Avsetning til IKT-fond	350 000	350 000	350 000	350 000
SENTRAL ADM - Justering av rammen	-9 000 000	-9 000 000	-9 000 000	-9 000 000
FORMANNSKAPET - FLERTALLSF. - Økt driftsramme Heim kirkelig fellesråd	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
FORMANNSKAPETS FLERTALLT. - Sentraladm - Komeptansetiltak	150 000	150 000	150 000	150 000
FORMANNSKAPETS FLERTALLST. - Sentraladm - justering av rammen	0	-4 292 876	-9 473 071	-7 667 996
KOMMUNESTYRET - Kirkelig Fellesråd - Økt tilskudd vedlikehold	501 200	367 100	168 700	165 150

KOMMUNESTYRET -Velferdstiltak ansatt	200 000	0	0	0
---	----------------	----------	----------	----------

Finans 1A	-1 225 584	-24 399 000	-17 799 000	-17 799 000
FINANS - Komp. bosettingskriteriene (sone og nabo)	0	-3 000 000	-6 000 000	-6 000 000
FINANS - Økt skatteanslag	-3 100 000	-3 100 000	-3 100 000	-3 100 000
FINANS - Økt utbytte TE	-4 500 000	-4 500 000	-4 500 000	-4 500 000
FINANS 1 A - Eiendomsskatt (Snillfjord)	-870 000	-870 000	-870 000	-870 000
FINANS - Korrigering rammetilskudd etter statsbudsjettet	-1 829 000	-1 829 000	-1 829 000	-1 829 000
FORMANNSKAPETS FLERTALLSF. - Finans - økt eiendomsskatt	0	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
FORMANNSKAPETS FLERTALLFF. -Finans - avsetning disp.fond.	9 073 416	0	0	0
FORMANNSKAPETS FLERTALLST. Finans - bruk av dispfond	0	-9 600 000	0	0

Helse, mestring og familie	2 992 759	2 743 759	2 493 759	2 493 759
HELSE OG MESTRING KYRKSÆTERØRA Ergoterapeut 100 %	648 703	648 703	648 703	648 703
HELSE OG MESTRING KYRKSÆTERØRA Hjelpemiddeltekniker 50% stilling	270 726	270 726	270 726	270 726
HELSE OG MESTRING KYRKSÆTERØRA Hjemmebesøk hos eldre over 75 år	0	0	0	0
HELSE OG MESTRING KYRKSÆTERØRA Hverdagsrehabilitering-/mestring	0	0	0	0
HELSE OG MESTRING KYRKSÆTERØRA Styrking hjemmesykepleie kveld	1 535 330	1 535 330	1 535 330	1 535 330
HELSE OG MESTRING LIABØ- Hjemmebesøk for alle over 75 år	0	0	0	0
HELSE OG MESTRING LIABØ - Hverdagsrehabilitering/mestring	0	0	0	0
Hjemmetjenester Liabø (4120)	0	0	0	0
HELSE OG MESTRING LIABØ - prosjekt heltidskultur i Heim kommune	250 000	0	0	0
NAV - Elektronisk søknad økonomisk sosialhjelp/elektronisk remittering	288 000	39 000	39 000	39 000
FORMANNSKAPETS FLERTALLSF. - H/M Liabø - Prosjekt heltidskultur	0	250 000	0	0

Kultur	981 923	981 923	781 923	781 923
KULTUR - Kjør for livet	400 000	400 000	400 000	400 000
KULTUR- Støttekontakt	381 923	381 923	381 923	381 923

FORMANNSKAPETS FLERTALLF. Kultur - Fritidsklubb tilbud Liabø	200 000	200 000	0	0
---	----------------	----------------	----------	----------

Finans 1B	-1 000 000	0	0	0
FINANS - Kompensasjon eiendomsskatt Aure	-1 000 000	0	0	0

Investering	2020	2021	2022	2023
--------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Netto investering i konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov nye tiltak	204 671 761	181 189 295	4 120 000	4 120 000
Sum fond	-7 101 000	0	0	0
Sum overført fra drift	0	0	0	0
Sum lån	-125 732 761	-147 502 695	-4 120 000	-4 120 000
Sum tilskudd	-38 300 000	-23 660 000	0	0
Sum annet	-33 538 000	-10 026 600	0	0
Netto finansiering nye tiltak	0	0	0	0
Sum renter og avdrag beregnet drift	1 159 702	4 099 182	5 160 365	5 210 193
Sum andre driftskonsekvenser	-1 439 399	83 565	1 473 227	1 473 227
Netto driftskonsekvenser	-279 697	4 182 747	6 633 592	6 683 420

Valgte tiltak				
Usorterte tiltak	0	0	0	0
FINANS - Opptak av oppføringslån 2020	0	0	0	0
Renter og avdrag	1 159 702	4 099 182	5 160 365	5 210 193

Sentraladministrasjon	8 801 000	0	0	0
FINANS - Opptak av startlån 2020	7 000 000	0	0	0
FINANS -Egenkapitaltilskudd KLP	1 601 000	0	0	0
HEIM KIRKELIG FELLESRÅD - Halså/Valsøyfjord kirke - innkjøp av areal	200 000	0	0	0

Teknisk, landbruk og miljø	195 870 761	181 189 295	4 120 000	4 120 000
TLM - Avløp - Utbygging avløpsanlegg Taftøyan	13 204 000	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	-200 001	0	0	0
TLM - Bygg - Halså sykehem - oppgradering oppussing	50 777 448	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	-152 488	0	0	0
TLM - Bygg - Idrettsanlegg ved Halså barne- og ungdomsskole	4 800 829	0	0	0

<i>Andre driftskonsekvenser</i>	-33 423	22 500	22 500	22 500
TLM - Bygg - Ny barnehage og personalrom for Ven skole	15 156 000	18 236 000	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	-156 003	-156 003	0	0
TLM - Bygg - Ny brannstasjon Kyrksæterøra	32 467 769	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	-152 769	0	0	0
TLM - Bygg - Ny svømmehall Liabø	65 287 250	48 452 074	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	-287 250	598 289	1 450 727	1 450 727
TLM - Vannverk - Ny hovedvannledning Stavåsen til Geilhaugen	4 676 244	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	-76 244	0	0	0
TLM - Vannverk - Ny vannkilde og vannbehandlingsanlegg Eide kommunale vannverk	5 381 221	110 381 221	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	-381 221	-381 221	0	0
TLM - Vannverk - Rehabilitering av ledningsnett	2 060 000	2 060 000	2 060 000	2 060 000
TLM - Vei - Vesentlig oppgradering av vei	2 060 000	2 060 000	2 060 000	2 060 000

B. For budsjettåret 2020 gjøres følgende vedtak i tillegg til punkt A

1. Ved utskrivning av skatt på inntekt og formue legges til grunn de maksimale satsene som stortinget vedtar. Marginavsetningen skatt settes til 11 %.
2. Kommunestyret vedtar å ta opp lån til investeringer i 2020 i samsvar med bevilgningsoversikt investeringer begrenset oppad til kr 130 627 249,-.
3. Det tas opp startlån til videre utlån i Husbanken med 7 millioner kroner. Husbankens lånebetingelser benyttes.
4. Rådmann får fullmakt til å foreta låneopptak og godkjenne lånevilkår innenfor rammen av kommunens reglement for finansforvaltning. Videre får rådmann fullmakt til å foreta refinansiering av eksisterende lån innenfor rammen av finansieringsreglementet samt foreta avdragsutsettelse, avdragsforlengelse, avdragsfrihet for tilpasning til minimumsavdraget.
5. Kommunale avgifter faktureres 6 ganger i året sammen med eiendomsskatten. Jfr pkt C 4

For de med abonnementer som har montert vannmåler foretas avregning på 1.termin.

6. Rådmannen får fullmakt til å foreta nødvendige budsjettendringer som følge av endringer i KOSTRA veilederen for 2020.

7. Drift og Investeringer:

Heim kommunestyre er tilfreds med prosessen som rådmann har lagt opp til, når det gjelder informasjon til oss politikere ang konsekvensjustert budsjett 2020. Vi er betrygget med at dagens drift i enhetene skal videreføres som i 2019. Det er et overordnet mål å gi innbyggerne gode tjenester med utgangspunkt i innbyggernes behov.

Vi er også innforstått med at rådmannen og hans stab har store utfordringer arbeidsmessig, i forbindelse med kommunereformen og alle de oppgavene som medfølger. Vi er ikke ferdig med å bygge nye Heim kommune før langt ut i 2020 og kanskje går hele året med.

Skolene skal være et inkluderende fellesskap hvor alle elevene får brukt evnene sine. Heim kommune har gode skolebygg og skolestrukturen vi har i dag videreføres.

Det er nedfelt i samarbeidsavtalen mellom de 3 kommunene at den nye kommunen skal ha helsetilbud som er plassert nært folk. Det skal legges vekt på at innbyggerne skal kunne bo hjemme lengst mulig og det skal være klare tildelingskriterier for pleie og omsorgstjenestene.

Det er satt av midler til flere VTA plasser i statsbudsjettet for 2020. Allvekst AS er en heleid bedrift som Heim kommune eier og de er tiltaksarrangør i Heim kommune. Bedriften har 14 VTA plasser, som i dag dekker Hemne. Nye Heim kommune burde fått tildelt flere VTA plasser. Allvekst AS er også «NAV sin forlengede arm» i andre tiltaksplasser og er en viktig samfunnsaktør, som bør dekke hele den nye kommunen. Heim kommunestyre ber om at rådmann jobber opp mot sentrale myndigheter, sammen med politisk miljø, for å synliggjøre behovet i en større kommune.

Det er en prioritert oppgave for Heim kommunestyre å finne ressurser for å styrke det kommunale veinettet. I hele økonomiperioden avsettes det årlige midler for å fortsette vedlikeholdet av veinettet. Videre ser vi det som viktig å samtidig jobbe politisk mot sentrale veimyndigheter, for å sikre skoleveiene ved de sentrale skoleanleggene, ved å bygge gang og sykkelveier.

Eiendomsskatten beholdes på dagens promille nivå, men statens innføring av generelt bunnfradrag på 30 % gjør at det vil bli endringer. Samkjøring av eiendomsskatten etter kommunesammenslåingen gjøres etter spesielle sentrale føringer. Heim kommunestyre har et mål om at eiendomsskatten på boliger og fritidseiendommer ikke skal overstige 3 promille i 2024. Viser for øvrig til pkt. C Eiendomsskatt i vedtaket.

Heim kommunestyre ønsker med bakgrunn i travle hverdager i kommunen, å synliggjøre hva vi ønsker å ha mest fokus på i 2020. Dette medfører at rådmann også må prioritere investeringer i henhold til dette:

1. Prioritet må være å fullføre de prosjektene som er igangsatt, som for eks. Tiltak 008 «Ny brannstasjonen Kyrksæterøra», tiltak 007 «Svømmehallen på Liabø» og tiltak 014 «Halsa Sykeheim».
2. Prioritet. Barnehagen / skolen på Ven er vår 1.prioritert av de nye investeringer vi har «haket av». Tiltak 12. «Ny barnehage og personalrom for Ven skole» er i henhold til Intensjonsavtalen og behovet i Ven krets. Barna kan ikke benytte seg av dagens barnehage og de benytter et innleid areal i nabobygget. Det forventes rask oppstart av prosjektet og byggestart i 2020.
3. Prioritet. Innen VAR området er 1.prioritering å redusere vannlekkasjene. Tiltaket 020 «TLM – Vannverk – Ny hovedvannledning Stavåsen – Geilhaugen». Tiltaket 13 «Rehabilitering av ledningsnettet» skal også prioriteres. Disse 2 tiltakene bør bidra til reduksjon av svinn og det bør legges opp til revurdering av behovet for vannmengde på Kyrksæterøra.
4. Prioritet. Kommunale veier i tiltak 15 «Vesentlig oppgradering av vei», må gjøres. Det er ikke store økonomiske ressurser i budsjettet, men kr. 2 060 000 er en fin videreføring av allerede igangsatt oppgradering.
5. Prioritet. Tiltak 009 «Nytt vannbehandlingsanlegg Staurset Vannverk» har lenge ventet på å få komme i gang. Vi forventer å komme i gang i 2020.
6. Prioritet. Tiltak 23 «Utbygging avløpsanlegg Taftøyan» er et tiltak som hytteeierne stort sett skal betale og vi anbefaler derfor at dette hensyntas.

8. Økonomisk styring:

Heim kommune har en overordnet strategi om å arbeide for at Heim kommune skal bli en velfungerende og robust kommune med solid økonomi.

Politisk miljø vil i tillegg be rådmannen å fokusere på ønske om hele faste stillinger. Vi viser til Tiltak nr.061 og Tiltak nr.084 hvor vi ønsker at det etableres en heltidskultur i Helse og mestring, som på sikt innebærer tilsetning i 100 % stilling. Dette skjer ved at prosjektet forankres i administrasjonsutvalget som blir prosjektets styringsgruppe. Det gjennomføres jevnlig samarbeidsmøter mellom rådmannsnivå og tillitsvalgte, samt samarbeidsmøter på virksomhetsnivå.

Det må vurderes nøye hva vi må / bør være med på, ang en regional innkjøpsavtale. Målet må være å bidra til større lokal handel, uten at det går utover kommunens økonomi.

Året 2020 blir å konsolidere stillingen, for å få den nødvendige oversikten over økonomien og stillingsstørrelsene.

C. FOR BUDSJETTÅRET 2020 GJØRES FØLGENDE EIENDOMSSKATTEVEDTAK

Kommunestyret fastsetter hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen hvorvidt og etter hvilke regler eiendomsskatt skal skrives ut i kommunen for det kommende skatteåret,

jfr. Lov om eiendomsskatt til kommunene (eiendomsskatteloven) § 10.

1. Hjemmelen for utskriving av eiendomsskatt:

Eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 og med bakgrunn i lovforslag (Prop. 1 LS – Skatter, avgifter og toll 2020) om ny overgangsbestemmelse i eiendomsskatteloven § 13 tredje ledd for sammenslåtte kommuner, fattes følgende vedtak om eiendomsskatteutskrivingen i nye Heim kommune for 2020:

Etter eiendomsskatteloven § 13 tredje ledd utsettes overgangsperiode påbegynt til år 2021. Siste år i overgangsperioden blir da 2022. Første ordinære skatteår blir 2023 etter overgangsperioden. Fra 2024 skal generell skattesats være på 7 promille, for bolig/fritid skal sats være 3 promille. Overgangsperioden skal benyttes til en jevn økning til lik sats for bolig/fritidseiendommer til 2024.

For 2020 videreføres dermed eiendomsskatten i tidligere Hemne, Halså og Snillfjord slik skatten ble skrevet ut der i 2019.

- **Tidligere Hemne:** Eiendomsskatteloven § 3A (faste eiendomar i heile kommunen)- generell sats 7 promille, sats for bolig/fritid 2 promille.
 - For eiendomsskatteåret 2020 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2020 være lik 5/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2020 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.
 - Tidligere Hemne kommune: særskilt eiendomsskatteinntekt i 2018:
kr 4.297.398,-
- **Tidligere Halså:** Eiendomsskatteloven § 3A (faste eiendomar i heile kommunen) - generell sats 7 promille, sats for bolig/fritid 2,5 promille.
 - For eiendomsskatteåret 2020 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4

første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2020 være lik 5/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2020 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.

- Tidligere Halså kommune: Særskilt eiendomsskatteinntekt i 2018: kr 568.120,-
- **Tidligere Snillfjord:** Eiendomsskatteoven §3 C (berre på næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum) - generell sats 7 promille, sats for bolig/fritid 0 promille.
 - For eiendomsskatteåret 2020 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteoven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2020 være lik 5/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2020 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.
 - Tidligere Snillfjord kommune: særskilt eiendomsskatteinntekt i 2018: kr. 263 585,- (hele Snillfjord).

2. Bunnfradrag, jfr. § 11, annet ledd.

Grunnet utsatt overgangsperiode beholdes i 2020 bunnfradraget på kr. 100.000 for eiendommer innenfor tidligere Hemne kommune.

3. Skattevedtekter, jfr. § 10

Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte eiendomsskattevedtekter i gamle kommuner.

4. Terminer for betaling av eiendomsskatten, jfr. eiendomsskatteoven § 25.

Skatten betales i 6 terminer. Rådmannen har fullmakt til å fastsette/endre terminatoer.

Eiendomsskatt for de med under kr 500,- i årsbeløp, innkreves i sin helhet på 1.termin.

5. Det legges fram oversikt over eiendommer som er fritatt for eiendomsskatt etter § 5 på utskrivingstidspunktet.

6. Kategorier av eiendommer som nevnt i eiendomsskatteoven § 7 kan helt eller delvis fritas for eiendomsskatt, på generelt grunnlag og/eller etter søknad:

- Eiendommer eid av stiftinger eller institusjoner med formål som er til nytte for kommunen, fylket eller staten (esktl. § 7 a).
- Boliger gis fritak de 5 første år etter ferdigstillelsen (esktl. § 7 c).

Oversikt over eiendommer som er gitt fritak etter § 7 legges fram på utskrivingstidspunktet.

Formannskapet gis fullmakt til å vurdere fritak i enkeltsaker.

2.2 Bevilgningsoversikter drift

Bevilgningsoversikt - drift Jfr budsjett og regnskapsforskriften § 5 - 4 første ledd	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	244 132 000	247 132 000	250 132 000	250 132 000
Inntekts- og formueskatt	158 505 000	158 505 000	158 505 000	158 505 000
Eiendomsskatt	20 620 000	22 120 000	22 120 000	22 120 000
Andre generelle driftsinntekter	43 679 000	27 373 000	28 577 000	29 175 000
Sum generelle driftsinntekter	466 936 000	455 130 000	459 334 000	459 932 000
Sum bevilgninger drift, netto (jfr. Skjema § 5-4, 2)	442 872 882	447 790 818	441 993 635	443 991 807
Netto renteinntekt enhetene	28 000	28 000	28 000	28 000
Korr. For netto avs./bruk av bundne driftsfond	-205 302	-205 302	-205 302	-205 302
Korr. For netto avs./bruk av disposisjonsfond	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
Korr. For feil budsjettetert avskrivning	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Korrigert sum bevilgning, netto	442 339 580	447 257 516	441 460 333	443 458 505
Avskrivninger	23 895 891	23 653 808	23 541 182	22 209 604
Sum netto driftsutgifter	466 235 471	470 911 324	465 001 515	465 668 109
Brutto driftsresultat	700 529	-15 781 324	-5 667 515	-5 736 109
Renteinntekter	6 060 000	-5 960 000	-5 860 000	-5 760 000
Utbytter	11 600 000	-11 600 000	-11 600 000	-11 600 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0			
Renteutgifter	12 295 387	12 572 493	12 586 235	11 717 399
Avdrag på lån	19 676 315	21 248 689	21 536 130	20 904 794
Netto finansutgifter	-14 311 702	-16 261 182	-16 662 365	-15 262 193
Motpost avskrivninger	23 889 891	23 647 808	23 535 182	22 203 604
Netto driftsresultat	10 278 718	-8 394 698	1 205 302	1 205 302
Disp. eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	-1 250 000			
Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	-855 302	-855 302	-855 302	-855 302
Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	-8 173 416	9 250 000	-350 000	-350 000
Dekning av tidligere års merforbruk				
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-10 278 718	8 394 698	-1 205 302	-1 205 302
Fremført til inndeckn. i senere år (merforbruk)				

Bevilgningsoversikt etter budsjett og regnskapsforskiptens § 5-4 andre ledd		PLAN	PLAN	PLAN
Enhet	Årsbudsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Til fordeling fra skjema 1A	442 872 882	447 790 818	441 993 635	443 991 807
Rådmann m stab	82 658 831	78 165 855	72 287 260	74 588 785
Sodin skole	50 121 300	50 121 300	50 121 300	50 121 300
Svanem skole	6 393 489	6 393 489	6 393 489	6 393 489
Halsa barne- og ungdomsskole	19 966 439	19 966 439	19 966 439	19 966 439
Vinjeøra skole	5 787 846	5 787 846	5 787 846	5 787 846
Ven skole	3 220 205	3 165 205	3 165 205	3 165 205
Grøtnes barnehage	9 365 725	9 365 725	9 365 725	9 365 725
Vinje barnehage	4 366 915	4 366 915	4 366 915	4 366 915
Bakkely barnehage	6 345 058	6 345 058	6 345 058	6 345 058
Halsanaustan barnehage	3 487 246	3 487 246	3 487 246	3 487 246
Liabø barnehage	4 946 694	4 931 694	4 931 694	4 931 694
Valsøyfjord barnehage	3 773 854	3 773 854	3 773 854	3 773 854
Ven barnehage	3 679 534	3 679 534	3 679 534	3 679 534
Svanem barnehage	4 820 491	4 820 491	4 820 491	4 820 491
PPT	4 296 535	4 296 535	4 296 535	4 296 535
Helsestasjon	7 000 412	7 000 412	7 000 412	7 000 412
Helse og mestring Liabø	51 046 198	51 046 198	50 796 198	50 796 198
Helse og mestring Kyrksæterøra	96 872 400	96 910 738	96 910 738	96 910 738
Barnevern	14 541 782	14 541 782	14 541 782	14 541 782
Nav partnerskap	19 708 483	19 459 483	19 459 483	19 459 483
Teknisk landbruk miljø	52 190 788	54 040 982	55 430 644	55 430 644
kultur	18 030 321	18 030 321	17 830 321	17 830 321
Finans skjema 1B	-29 747 664	-21 906 284	-22 764 534	-23 067 887

Økonomisk oversikt drift Jfr § 5 - 6	2020	2021	2022	2023
Driftsinntekter				
Rammetilskudd	244 132 000	247 132 000	250 132 000	250 132 000
Inntekts- og formuesskatt	158 505 000	158 505 000	158 505 000	158 505 000
Eiendomsskatt	20 620 000	22 120 000	22 120 000	22 120 000
Andre skatteinntekter	2 900 000	2 900 000	2 900 000	2 900 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	40 779 000	24 473 000	25 677 000	26 275 000
Overføringer og tilskudd fra andre	30 246 538	28 246 538	26 746 538	26 746 538
Brukerbetalinger	15 672 916	15 672 916	15 672 916	15 672 916
Salgs- og leieinntekter	47 899 558	48 702 138	48 802 138	48 802 138
Sum driftsinntekter	560 755 012	547 751 592	550 555 592	551 153 592
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	328 408 114	329 512 217	330 412 308	330 412 308
Sosiale utgifter	57 835 648	63 981 715	61 868 036	61 564 683
Kjøp av varer og tjenester	125 529 832	122 334 278	116 549 083	118 854 158
Overføringer og tilskudd til andre	24 384 998	24 050 898	23 852 498	23 848 948
Avskrivninger	23 895 891	23 653 808	23 541 182	22 209 604
Sum driftsutgifter	560 054 483	563 532 916	556 223 107	556 889 701
Brutto driftsresultat	700 529	-15 781 324	-5 667 515	-5 736 109
Finansinntekter				
Renteinntekter	6 060 000	5 960 000	5 860 000	5 760 000
Utbytter	11 600 000	11 600 000	11 600 000	11 600 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0			
Renteutgifter	12 295 387	12 572 493	12 586 235	11 717 399
Avdrag på lån	19 676 315	21 248 689	21 536 130	20 904 794
Netto finansutgifter	-14 311 702	-16 261 182	-16 662 365	-15 262 193
Motpost avskrivninger	23 889 891	23 647 808	23 535 182	22 203 604
Netto driftsresultat	10 278 718	-8 394 698	1 205 302	1 205 302
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
Overføring til investering	-1 250 000	0	0	0
Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	-855 302	-855 302	-855 302	-855 302
Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	-8 173 416	9 250 000	-350 000	-350 000
Dekning av tidligere års merforbruk	0			
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-10 278 718	8 394 698	-1 205 302	-1 205 302
Fremført til inndekn. i senere år (merforbruk)				

2.3 Bevilgningsoversikter investering

Bevilgningsoversikt investering etter budsjettforskriftens § 5-5 første ledd	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Investeringer i varige driftsmidler	209 315 249	181 189 295	4 120 000	4 120 000
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 601 000	0	0	0
Utlån av egne midler		0	0	0
Avdrag på lån				
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	210 916 249	181 189 295	4 120 000	4 120 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-33 638 000	-10 026 600	0	0
Tilskudd fra andre	-38 300 000	-23 660 000	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler				
Bruk av lån	-130 627 249	-147 502 695	-4 120 000	-4 120 000
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-202 565 249	-181 189 295	-4 120 000	-4 120 000
Videreutlån	7 000 000	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	-7 000 000	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	3 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-3 300 000	-3 300 000	-3 300 000	-3 300 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	0	0	0	0
Overføring fra drift	-1 250 000	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-5 500 000	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-1 601 000	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-8 351 000	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter budsjettforskriftens § 5-5 andre ledd		PLAN	PLAN	PLAN
Beskrivelse	Årsbudsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
FINANS -Egenkapitaltilskudd KLP	1 601 000			
HEIM KIRKELIG FELLESRÅD - Halsa/Valsøyfjord kirke - innkjøp av areal	200 000			
IKT, SKOLE - VDI-løsning	600 000			
TLM - Avløp - Utbygging avløpsanlegg Taftøyan	13 204 000			
TLM - Bygg - Halsas sykehem - oppgradering oppussing	50 777 448			
TLM - Bygg - Idrettsanlegg ved Halsas barne- og ungdomsskole	4 800 829			
TLM - Bygg - Ny barnehage og personalrom for Ven skole	15 156 000	18 236 000		
TLM - Bygg - Ny brannstasjon Kyrksæterøra	32 467 769			
TLM - Bygg - Ny svømmehall Liabø	65 287 250	48 452 074		
TLM - Vannverk - Ny hovedvannledning Stavåsen til Geilhaugen	4 676 244			
TLM - Vannverk - Ny vannkilde og vannbehandlingsanlegg Eide kommunale vannverk	5 381 221	110 381 221		
TLM - Vannverk - Nytt vannbehandlingsanlegg Staurset vannverk	11 894 488			
TLM - Vannverk - Rehabilitering av ledningsnett	2 060 000	2 060 000	2 060 000	2 060 000
TLM - Vei - Vesentlig oppgradering av vei	2 060 000	2 060 000	2 060 000	2 060 000
TLM - Akustisk oppgradering Halsahallen	750 000			
	210 916 249	181 189 295	4 120 000	4 120 000

Oversikt over gjeld i økonomiplanen og årsbudsjett Jfr. budsjettforskriftens § 5- 7 andre ledd				
	2020	2021	2022	2023
Lånesaldo 31.12.20 ex. nye lån	499 516 059			
Nye lån i året	130 627 249			
Startlån	7 000 000			
Sum lånesaldo inkl. nye lån	637 140 308	615 375 304	593 839 174	572 934 380

3 HANDLINGSPLAN 2020- 2023

Den nye kommunen vil bli en stor kystkommune med utpreget desentralisert profil, og vil kunne håndtere de fleste oppgaver uten behov for interkommunale samarbeid. Kommunen vil ha en strategisk posisjon i en viktig kystregion og skal ta en tydelig posisjon spesielt innenfor nye havnæring, samtidig som den bygger videre på etablerte bedrifter og kompetanse. Samferdsel og avstander er en viktig utfordring, men den nye kommunen gir samtidig en mulighet til å løfte fram nødvendige samferdselssatsinger og skape grunnlag for videre vekst og utvikling.

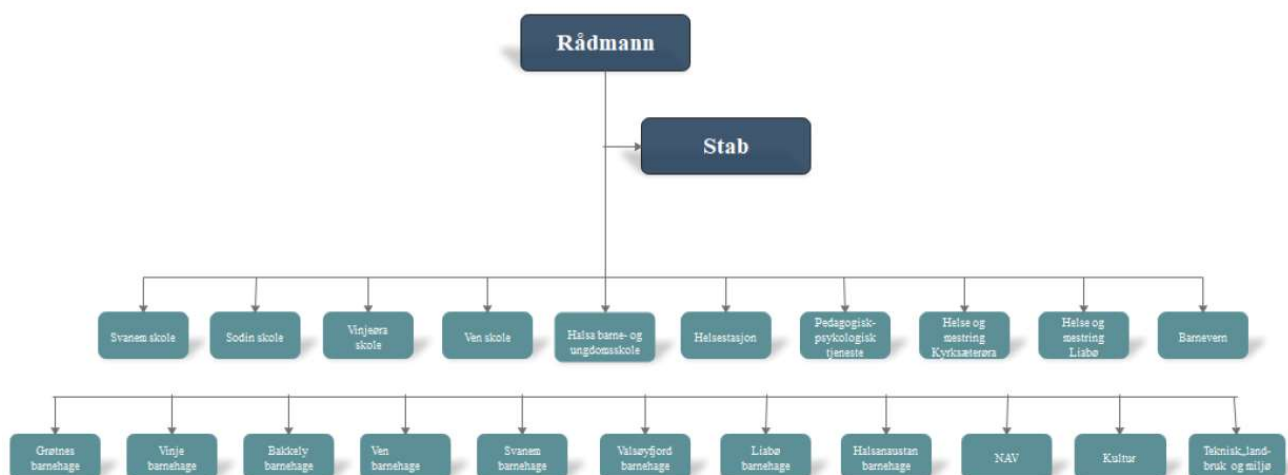
Organisasjonen Heim kommune

Heim kommune er en 2-nivåorganisasjon. Det betyr at det direkte linje fra rådmannen og ned til den enkelte enhetsleder. Rådmannens forventninger ifht ledelse og styring til den enkelte enhetsleder, og enhetsleders forventninger til rådmannen, er beskrevet i dokumentet «Ledelse og styring i Heim kommune». Dette, sammen med lederavtalen som inngås mellom enhetsleder og rådmann, samt utviklingssamtalen mellom enhetsleder og rådmann, utgjør den ledelsesmessige styringsdialogen i Heim kommune. Ut over dette kommer kontinuerlig administrativ oppfølging gjennom rapporteringer, som gjøres i kommunenes system for balansert målstyring.

Ut over prinsippene for ledelse og styring, er det viktig at kommunens tjenester fremstår som helhetlige og flerfaglige, uavhengig av hvilken kompetanse som kreves for å løse en utfordring sammen med innbyggerne. Koordinering på tvers av tjenestene, og et flerfaglig perspektiv, vil være viktige premisser for hvordan det forventes at oppgavene skal løses i Heim kommune. Som et eksempel på denne tenkningen, kan etableringen av «Familiens hus» være.

For at organisasjonen skal fungere i hverdagen, er det nødvendig med et sett med felles styrende dokumenter. Heim kommune har i dialog med tillitsvalgte utarbeidet mange slike dokumenter. For eksempel «Arbeidsreglement», «Fleksitidsreglement», «Permisjonsreglement» og «Seniorpolitiske retningslinjer». Disse dokumentene med flere er nødvendig for at Heim kommune som organisasjon skal fremstå mest mulig helhetlig og lik.

Lederplattform Heim kommune				
Visjon	Sammen griper vi mulighetene			
Verdier	Tydelig	Engasjert	Mangfoldig	Utviklingsorientert
Kjennetegn på god praksis	• Være tydelig på prioriteringer • Skriftliggjøring av konklusjoner og det man er enige om	• Være tilstede • Informere aktivt og skape arenaer for god kommunikasjon	• Se at alle er like viktig • Dyrke at ulikheter er en styrke • Legge til rette for bred medvirkning - ta de ansatte med på råd	• Nysgjerrig • Være åpne for nytenkning • Være oppdatert på lokale og eksterne trender
Vi skal ...	• Trygge medarbeiderne • Ha fokus på rolleklarhet/rolleavklaring (hvem gjør hva) • Har klare mål og forventninger • Bruker et klart språk • Være ærlige i vår kommunikasjon • Være tydelige på retning og verdier	• Være pådriverer for prosesser • Skape mestringsarenaer • Følge opp og gi svar • Lytte – være spørrende • Ha åpen dør • Møte nye medarbeidere på en god måte • Hielse på alle • Lytte og se alle	• Praktisere åpenhet og raushet • Oss – ikke vi og dem • Møte mennesker med vennlighet • Være høflige • Respektere ulikheter	• Skape kultur for kritisk tenkning og tilbakemelding • Tåle usikkerhet og feil • Ha kompetanseplan og kursbudsjett • Praktiser kunnskapsbasert ledelse • Ta i bruk ny teknologi • Skape delingskultur

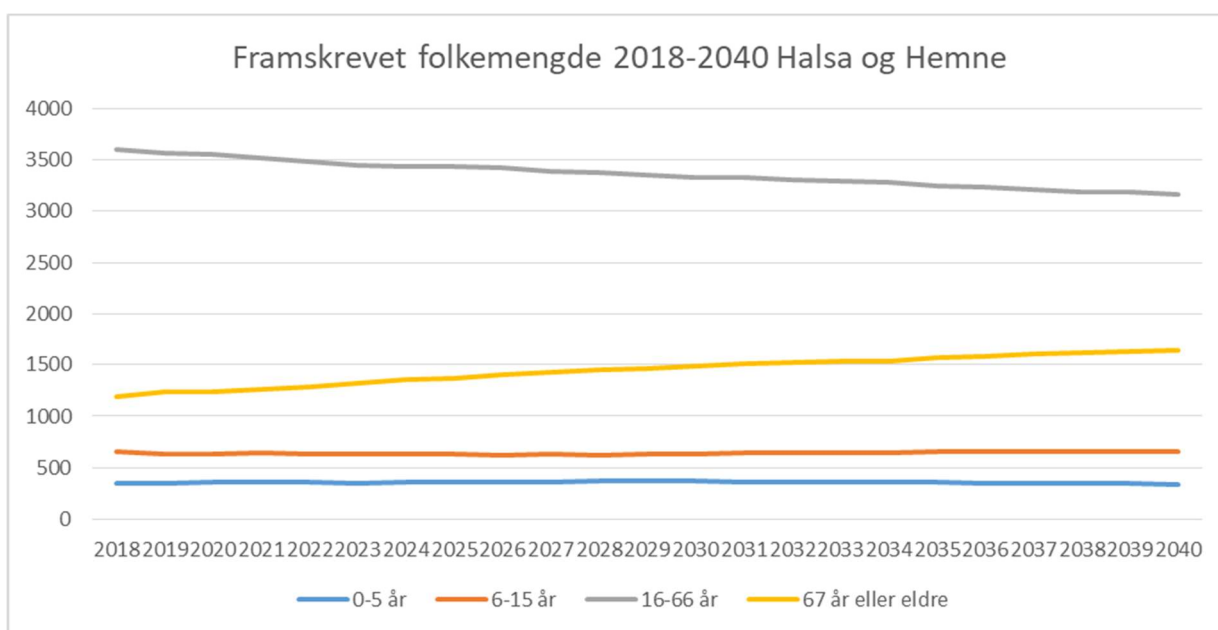
Heim kommune får 22 enheter.

Leder for resultatenheten opptrer på rådmannens vegne i egen enhet og har full gjennomføringsmyndighet og fullt resultatansvar innenfor enheten. Dette betyr at enhetsleder skal rapportere til rådmann og at styringsinformasjon går fra rådmann til enhetsleder. Enhetsleder er en del av rådmannens utvidede lederteam. Alle enhetslederne er likeverdige selv om enhetene de leder varierer mye i størrelse.

Befolkning og demografi

Når det gjelder befolkning og demografi for Heim kommune ser vi en tydelig nedgang i antall innbyggere fra 1972 til i dag, med unntak av Hemne / Kyrksæterøra. Folkemengde for Heim pr. 1. kvartal 2019 jfr. SSB - Hemne (4259) + Halså (1574) + del av Snillfjord (206) = 6039 innbyggere. Framskrivning utvikling av aldersgruppen 80 år og eldre viser nær dobling fra 2015-2040. Antall personer i arbeidsfør alder i forhold til alderspensjonister viser en synkende tendens (3,0 i 2015 mot 1,9 i 2040 for aldersgruppen 67 år og oppover). I Halså og Snillfjord er en vesentlig større andel innbyggere (80 år og eldre) beboere på institusjon enn i Hemne, hvor den samme innbyggergruppen i større grad mottar hjemmetjenester.

- Innvandring utgjør fra 5,5 %- 8,9 % i befolkningsveksten i Heim
- Andelen gifte par går ned i Heim
- Andelen samboere uten barn går ned i Halså

Strategi og kommuneplan

En felles forståelse av reelle utfordringer legger et godt grunnlag for å styre kommunen i riktig retning! Naturlig nok har vi alle ulike perspektiver og behov, derfor ser vi et behov for å finne frem til fakta – både tall, statistikk og dialogbasert kunnskap.

Gjennom arbeidsgrupperapportene som var orientert i fellesnemnda vinter/vår 2018-2019 har vi fått muligheten til å drøfte problemstillinger sektorvis gjennom året 2018. Resultatet er et omfattende kunnskapsgrunnlag som beskriver interne utfordringer ved enhetene i kommunen.

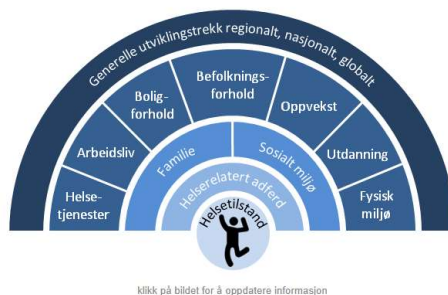
I folkehelseoversikt for Heim er det samlet kunnskap fra ulike nettsteder med relevant statistikk, Ungdata undersøkelsen, enhetsledere i Halså / Hemne og refleksjoner som har gjennomgått tverrfaglige drøftinger. Folkehelseoversikten skal videreføres i kommunens planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og arealdel og realiseres gjennom fireårig handlingsplan og årsbudsjett.

Viktige momenter som trekkes frem i foreløpig folkehelseoversikt for Heim er følgende:

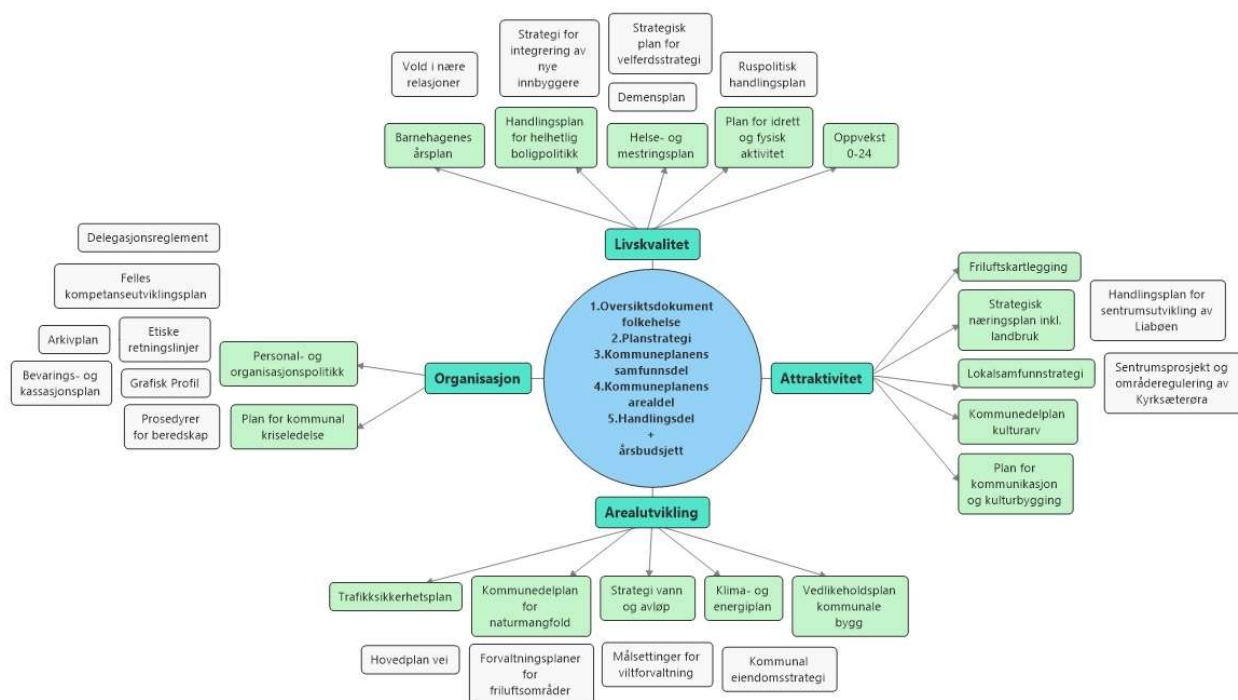
- Barn og unge i Heim er mer ensomme enn landet for øvrig, og flere ungdommer i Heim er plaget av psykiske symptomer enn landet for øvrig
- I Heim sliter vi med muskel og skjelettplager
- I Heim skrives det ut flere resepter på antibiotika og sentralstimulerende legemidler, deriblant ADHD- medisin, enn landet for øvrig.
- Det er helt ut å røyke i Heim blant ungdom, men snus blant ungdom øker i Hemne / ingen snuser på ungdomstrinnet i Halså
- Røyking og kvinner- Halså ligger høyt over landsgjennomsnittet
- Rusmidler og voksne antas å være høyt- men ingen tall
- I Heim ligger alkoholdebuten og det å drikke seg full for ungdom, over landsgjennomsnittet.
- Ungdom i Heim er fysisk aktive som landet ellers, men er mindre fornøyd med lokalmiljøet sitt enn landet for øvrig og ønsker seg flere lokaler de kan treffes
- Voksne har mistet mange møteplasser de siste årene. Butikk, post, bank, dampen, mjølkrampen, etc.
- Nye Heim har en høy andel uføre og unge uføre
- Arbeidsledigheten er som landsgjennomsnittet 2,5 %
- Framskrivninger viser at det blir mange eldre i Heim - behov for flere sentrumsnære leiligheter for enklere livsførsel
- Hemne ligger over landsgjennomsnittet når det gjelder mobbing
- Press på barnehageplasser på Kyrksæterøra, mens det er ingen venteliste på barnehageplass i Halså
- Sodin ligger noe under landsgjennomsnittet på grunnskolepoeng mens Halså ligger noe over
- På Sodin er det markant forskjell på nivået mellom gutter og jenter, men i Halså er det helt jevnt (noe som er uvanlig i landet)
- Heim har utfordring med bosetting av personer med høyere utdanning, som har konsekvenser for næringsvirksomhet og sysselsetting
- Det er fortsatt mange som tar utdanning på fagskolenivå i Halså
- Elever som får spesialundervisning er høyere enn landsgjennomsnittet i Heim; Hemne 18 % / Halså 14 % / Landet 8 %
- Gjennomføringsgrad i videregående opplæring; Hemne ligger her jevnt på landsgjennomsnittet på 73 %, fra Halså vises ikke tall pga. at vi er så liten kommune, men via muntlig kommentar fra fylkeskommunen, så er frafallet veldig lite og langt under landsgjennomsnittet
- Utslipp av klimagasser fra prosessindustrien i Heim er langt høyere enn nabokommunene i Trøndelag. Få målinger på luftkvalitet. Svevestøv langs trafikkerte områder.
- God kvalitet på drikkevann i Heim / utfordringer med drikkevannsforsyning i Eidet kommunale vannverk

Folkehelseoversikten vil, når arbeidet ferdigstilles, bli presentert for Heim kommune slik:

<https://www.hemne.kommune.no/folkehelse>

Nye administrative innspill til planer og strategier som bør vektlegges i planstrategi for Heim 2020-2024 er følgende p.t.:

Økonomistyring

God økonomistyring skjer gjennom bevisste valg for å forvalte de ressurser som finnes til rådighet, slik at kommunen når sine mål. Ressursene som skal forvaltes deles i kompetanse, kapital og arbeidskraft.

God økonomistyring skjer gjennom at kommunen har en forsvarlig økonomiforvaltning innenfor rammer som lovverket med tilhørende forskrifter gir ved å:

- Utarbeide årsbudsjett/ handlingsplan i balanse
- Sikre at kommunen har og utvikler og videreutvikler rutiner for god økonomistyring ved blant annet følge opp økonomisystemet/styrings og kvalitetssystemet i kommunen
- Være pådriver på økonomisk internkontroll
- Sikre at kommunens finans- og gjeldsforvaltning gjennomføres i samsvar med gjeldende lov og forskrift:
- Forvaltning av kommunens ledige likviditet og gjeld
- Håndtering evt. avvik fra finansreglementet
- Låneopptak
- Bankavtale

Handlingsregler

Kommunens ansvar for å ivareta egen økonomi og handlingsrom på lang sikt tydeliggjøres i den nye kommuneloven. Kommunen pålegges plikt til å fastsette finansielle måltall (lokale handlingsregler) Jfr kommunelovens kap 14.

Økonomien skal forvaltes slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Kommunen skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

Kommuneloven inneholder med andre ord en lovfested plikt til å benytte finansielle måltall som verktøy for langsiktig styring av kommunens økonomi. Derimot inneholder ny kommunelov ikke noen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle. Kommunen må selv definere gode og relevante måltall, som kan bidra til å synliggjøre økonomiske prioriteringer på en enkel og lettfattelig måte. De finansielle måltallene skal fungere som rammer for budsjettarbeidet, men er ikke bindene.

Fellesnemda hadde sak om «skyggebudsjett» oppe til behandling 28.02.19 i sak 12/19. Handlingsreglene var et av punktene som ble omtalt her.

For årsbudsjettet 2020 og handlingsplanperioden 2021 – 2023 foreslås følgende måltall:

Finansielle måltall	Kommentar
Inndekning av underskudd	Går resultatet i minus et år, må det dekkes inn ilt to år ellers føres kommunen opp I ROBEK
Netto driftsresultat minimum 1,75	Nøkkeltallet forteller hvor sunn kommuneøkonomien er
Netto lånegjeld maksimum 80 % av brutto driftsinntekter	Nøkkeltallet forteller i hvilken grad gjelden tynger kommunen. Utgjør gjelder over 100% av inntekten er kommunen svært eksponert ovenfor renteendringer
Vedlikehold skal som minimum bevare formuesverdien	Kommunen forvalter en stor bygningsmasse. Bevilgninger til vedlikehold gjør at byggenes verdi, funksjonalitet og kvalitet bevares over tid.
Disposisjonsfond minimum 5% av brutto driftsinntekter	Nøkkeltallet sier noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift
Inntekter budsjetteres iht KS-prognosemodell	Modell for beregning av rammetiskudd. Modellen håndterer også et anslag på skatt slik at at det beregnes inntektsutjevning for kommunen.
Økt aktivitetsnivå skal ha sikker finansiering	Gir god økonomistyring.

I årsberetningen for 2020 kan konsekvensene av kortsiktige økonomiske prioriteringer synliggjøres opp mot finansielle måltall.

Kommunens tjenesteproduksjon

Stabsavdelinger rådmann

Servicekontor

Heim kommune vil fra 01.01.2020 ha servicekontor beliggende på Liabø og på Kyrksæterøra. Til sammen 10 medarbeidere vil betjene kontorene. Kontorenes prioriterte oppgave er å ta imot henvendelser fra publikum og veilede i kommunale tjenester. I tillegg er det en prioritert oppgave å yte service mot de enkelte enheter, slik at disse kan konsentrere sin aktivitet med å sørge for at brukere får utført sine tjenester på en effektiv og forsvarlig måte.

Servicekontoret i Heim kommune skal arbeide aktivt med å tilby publikum selvbetjeningsløsninger, dette i tillegg til kontorets daglige driftsoppgaver. Det vil bli utviklet «Min side» hvor den enkelte etter hvert vil kunne benytte internett for innsending av elektroniske søknader, der søknader underskrives med elektronisk signatur. Eksempel på slike søknader kan være søknad om barnehageplass, søknad om div. byggetillatelser, forskjellige bevillingssøknader og mye mer. I forlengelsen av dette utvikles saksbehandlingsrutiner som skal bidra til en rask saksbehandling med svar til søker.

Kontoret skal i tillegg være ansvarlig for informasjon mot publikum. Dette løses gjennom hjemmeside, facebook og annen aktiv kommunikasjon mot publikum.

IKT

Migrering av systemer og data i forbindelse med den digitale sammenslåingen til Heim kommune vil fortsette langt inn i 2020. Innføring av Office 365 innebærer andre måter å samhandle på. Brukergruppene må få bistand til å flytte inn i ny løsning og få opplæring i hvordan de bør bruke den.

Heim IKT skal levere tjenester som understøtter organisasjonens og brukernes krav om en effektiv, tilgjengelig og mobil kommune. Dette innebærer at Heim IKT skal bidra til å skape framtidsrettede tjenester til beste for ansatte, innbyggere og næringsliv gjennom enkel tilgang til stabile og mobile IKT-tjenester som gir mulighet for samhandling på tvers av sektorene i kommunen og ut mot eksterne samarbeidspartnere. Overgang til en skybasert kontor- og samhandlingsløsning (Office 365) er i henhold til IKT-strategiens visjon om å levere tjenester som understøtter organisasjonens og brukernes krav om en effektiv, tilgjengelig og mobil kommune.

Foreslåtte driftstiltak

Tiltak	055: HEIM KIRKELIG FELLESRÅD - Vinje kirke - midler til vedlikehold					
Beskrivelse	Jfr søknad fra Vinje menighetsråd, Midler til innvendig maling av Vinje kirke i forbindelse med markering av 200-årsjubileum.					
		2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO		200 000	0	0	0	200 000
Tiltak	071: IKT - Avsetning til IKT-fond					
Beskrivelse	Årlig avsetning til IKT-fond. Gir handlingsrom til å foreta nødvendig vedlikehold og oppgradering av sentral IKT-infrastruktur og servere.					
		2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO		350 000	350 000	350 000	350 000	1 400 000

Tiltak	076: SENTRAL ADM - Justering av rammen				
Beskrivelse	2 % nedtrekk driftsbudsjettet				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	-9 000 000	-9 000 000	-9 000 000	-9 000 000	-36 000 000

Tiltak	082: FORMANNSKAPET - FLERTALLSF. - Økt driftsramme Heim kirkelig fellesråd				
Beskrivelse	Tiltaket ble i kommunestyret økt med kr 400 000 fra kr 600 000 til 1 mill				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000

Tiltak	087: FORMANNSKAPETS FLERTALLT. - Sentraladm - Komeptansetiltak				
Beskrivelse					
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000

Tiltak	089: FORMANNSKAPETS FLERTALLST. - Sentraladm - justering av rammen				
Beskrivelse					
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	0	-4 292 876	-9 473 071	-7 667 996	-21 433 943

Tiltak	090: KOMMUNESTYRET - Kirkelig Fellesråd - Økt tilskudd vedlikehold				
Beskrivelse	Økt tilskudd av kirkene Hemne og Heim				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	501 200	367 100	168 700	165 150	1 202 150

Tiltak	091: KOMMUNESTYRET -Velferdstiltak ansatt				
Beskrivelse	Generell pott til fordeling av rådmann Er det et år de ansatte trenger å få tilbud om velferdstiltak, er dette i 2020 pga kommunereformen				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	200 000	0	0	0	200 000

Foreslåtte investeringstiltak

Tiltak	004: HEIM KIRKELIG FELLESRÅD - Halså/Valsøyfjord kirke - innkjøp av areal								
Beskrivelse	Jfr investeringsplan Innkjøp av areal og opparbeidelse av parkering ved Halså kyrkje og Valsøyfjord kirke.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					200 000	0	0	0	200 000
Netto finansiering nye tiltak					200 000	0	0	0	200 000
Tiltak	001: IKT, SKOLE - VDI-løsning								
Beskrivelse	Ny, oppgradert tynnklient løsning for grunnskolene. Dekker behov for pc funksjonalitet som ikke fungerer optimalt på nettbrett. Dagens løsning i Hemne er 6 år i 2020 og må erstattes. Løsningen innebærer at elevene også får tilgang til en pc-klient. Løsningen er også optimal i forhold til drift.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					600 000	0	0	0	600 000
Sum fond					-500 000	0	0	0	-500 000
Sum annet					-100 000	0	0	0	-100 000
Netto finansiering nye tiltak					0	0	0	0	0

Oppvekst

Oppvekstområdet i Heim har utfordringer knyttet til struktur og kompetanse. Det er 10 barnehager, hvorav 2 private, og 5 skoler i kommunen. Kommunen har egen PP-tjeneste. Nøkkelord her er avstand mellom tjenestestedene, ulike størrelser på tjenestestedene, ulik tilgang på kompetanse på det enkelte tjenestested og ulike organisasjonskulturer tjenestestedene imellom.

Dette, kombinert med økt kapasitetsbehov ifht barnehageplasser på Kyrksæterøra, samtidig som det ser ut som Heim kommune får redusert kapasitetsbehov andre steder, gjør at det blir viktig med god koordinering og prioritering innenfor oppvekstområdet i årene fremover. Samtidig som det utvikles felles organisasjonskultur enhetene imellom, og at det satses på en helhetlig og samlande faglig utvikling.

Konkretisert vil dette handle om sterk fokus på rekruttering av barnehagelærere, rekruttering og videreutdanning av lærere i grunnskolen mtp krav til undervisningskompetanse for lærere som gjøres gjeldende fra 2025. Så vil det å ha riktig kapasitet og bemanning til enhver tid i forhold til antall elever i grunnskolen/barn i barnehagene være avgjørende ifht god økonomistyring og god tjenestekvalitet. Videre vil nettverksbygging innenfor oppvekstområdet, og flerfaglige nettverk, bli viktig mtp felles organisasjonskultur og en helhetlig og samlande faglig utvikling. Summen av dette skal gi god kvalitet på tjenestene og bidra til at vi blir attraktiv som arbeidsgiver i kampen om fremtidige medarbeidere.

Barnehage

Bemanningsnormen er oppfylt i barnehagene i Heim kommune. Med lang åpningstid, blir det likevel utfordringer deler av dagen fordi personalet ikke er tilgjengelig hele åpningstiden. Dette betyr at tidlig- og seinvakt er alene på jobb i deler av vaktene sine. Dette er ikke ønskelig i forhold til HMS-krav. Bemanningsnormen er kun oppfylt mellom tre og fire timer pr. dag.

For barnehageområdet er det ikke avsatt tid til samarbeid. Barnehageloven sier at alle ansatte skal være med å reflektere over og vurdere egen praksis. Dette må gjøres på kveldstid som igjen må tas ut avspasering og lønn.

I barnehagene ser vi et økende behov for foreldreveiledning.

Enkelte av barnehagene bærer preg av manglende vedlikehold og utbedringer over tid.

Det økonomiske handlingsrommet er begrenset. Det meste er knyttet til lønn.

For å forbedre utfordringene, må først og fremst grunnbemanningen økes. Dette gjør at samarbeidstiden kan innbakes i stillingen til den enkelte. Samtidig er det også enklere å få til tettere foreldreoppfølging.

Dette er også med på å øke det økonomiske handlingsrommet.

Skole

- Teknologisk utvikling/ Digital hverdag/ nye utfordringer både faglig og sosialt
- Videreutvikle gode skoler med tanke på å gi gode tjenester og attraktive arbeidsplasser
- Vedlikehold og utbedringer av bygningsmasse og uteområder som er funksjonelle for elevene
- Nye lærerplaner fra høsten 2020, implementering
 - Fagfornyelsen må implementeres med både overordnet del og nye fagplaner. Alle ansatte må arbeide med å få felles forståelse for hva fagfornyelsen skal bety for elevenes læring og utvikling.
 - Skape felles ståsted med tanke på digital kompetanse og ferdigheter – skoler, lærere, assistenter og elever imellom
 - Legge til rette for praktisk, variert og relevant undervisning, med fokus på utforskende arbeidsmetoder
 - Videreføre arbeidet med realfag.
 - Videreføre arbeidet med et Inkluderende skolemiljø

SFO

Skolefritidsordningen er et frivillig omsorgs- og fritidstilbud utenom den obligatoriske skoledagen. Skolefritidsordningen har som mål å gi barna i grunnskolens fire første årstrinn tilsyn og omsorg. SFO kan også være et tilbud for barn med særskilte behov i grunnskolens sju første årstrinn, og disse barna skal gis gode utviklingsmuligheter.

SFO skal legge til rette for at barna gis mulighet til å utnytte sin fritid til allsidig lek, kultur og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i barnas alder, funksjonsnivå og interesser. Dette skal skje i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem og i overensstemmelse med skolens formål, slik den kommer til uttrykk i Opplæringsloven §1

Skolefritidsordningen (SFO) drives i samsvar med Opplæringsloven, forskrifter, planer for den enkelte enhet og de vedtak som er gjort i kommunen. Vi ønsker å satse på følgende:

Videreutvikle godt SFO-tilbud med tanke på å gi gode tjenester og attraktive arbeidsplasser – «Livskvalitet»

- Videreutvikle faglig samarbeid og utvikling SFOene imellom
- Bygge nettverk på tvers av gamle kommunegrenser
- Kompetente og engasjerte medarbeidere – spre kunnskap og kompetanse
- Øke den generelle bemanningen
- Vedlikeholde og utbedre de SFO'ene der det er behov

- Utjevning av SFO-tilbudet i kommunen
- Få på plass god innholdsmessig kvalitet i SFO-tilbudet
- SFO som arena for integrering

PPT

Viktige saker for perioden:

- Rekruttering av medarbeidere og etablere den nye enheten fra 1.1.2020.
- Imøtekomme forventningene fra barnehagene og skolene
- Bygge relasjoner og samhandlingsstrukturer med barnehagene og skolene
- Tverrfaglig tjenestefokus – Familiens Hus
- Veilede og gi råd/anbefalinger på system- og organisasjonsnivå, samtidig være en tydelig og konkret stemme i enkeltsaker
- Alle medarbeidere og nødvendig kompetanse er på plass inne 1.1.2020
- Videreutvikle tverrfaglig samarbeid
- Utviklingsarbeid gjennom prosjekt – en arbeidsmåte for å være en lærende organisasjon
- Bygge nettverk på tvers av gamle kommunegrenser
- Kompetente og engasjerte medarbeidere – spre kunnskap og kompetanse

Helse, mestring og familie

Utfordringene i helse- og omsorgssektoren er knyttet til nye grupper med tjenestebehov og en aldrende befolkning, kombinert med en synkende tilgang på arbeidskraft med riktig kompetanse i årene som kommer. Innbyggernes behov for medisinsk og tverrfaglig oppfølging, mangel på sosial kontakt og aktivitet i dagliglivet er andre viktige utfordringer.

Sykdomsbildet i befolkningen har endret seg mye de siste hundre årene. Infeksjonssykdommene var dominerende tidligere, men nå har livsstilsykdommene overtatt. Videre ser en at tjenester til mennesker med psykiske problemer og/eller rusproblemer er i vekst. Også nye, yngre grupper av tjenestemottakere med nedsatt funksjonsevne krever annen faglig kompetanse og et helhetlig livsløpsperspektiv på tjenestetilbudet.

Forberedelser og innføring av felles pasientjournal (Helseplattformen) vil gi utfordringer, men også muligheter i årene framover.

Helsestasjon

Det viktigste for tjenesten er å få til felles kultur-bygging med stolthet over å være en del av Heim kommune. Vi kommer fra ulike kulturer og strukturer og derfor kan vi møte på utfordringer. De skal vi komme oss over. Det blir mye nytt – vi skal flytte til nye lokaler, inn i Familiens hus. Vi må være endringsvillige og positive, det kan være en utfordring. Vi må ha helsesykepleiere, det kan bli en utfordring å få fagutdannet personale, helsesykepleier og jordmor.

Å få tid til å felles kulturbygging kan bli en utfordring. Våre brukere skal ha sine tjenester samtidig som vi skal bygge oss sammen.

Heim kommune vil ha en helsestasjon. Begrepet nærhet til folket står sterkt i vår tjeneste derfor blir det to oppmøtesteder for våre brukere, en på Kyrksæterøra og en på Liabø. Antall ukedager det blir åpent avhenger av fødselstall og behov. Det er nasjonale normer vi kommer til å følge.

Skolehelsetjenesten vil være et satsingsområde i Heim kommune. Helsesykepleier skal ut til alle skolene i kommunen. Vi kommer til å følge nasjonale anbefalte normtall her også. Tverrfaglig samarbeid til det beste for våre brukere er viktig for Heim kommune, her vil helsestasjon være en aktiv bidragsyter. Ansatte skal ha ukentlige felles møteplasser for å bygge felles kultur, identitet og stolthet for arbeidsplassen vår.

Legedekningen er bra. Behov for rekruttering av kompetanse må vi ha fokus på i Heim kommune. Vi har erfart at det er vanskelig å få kompetanse til kommunen, derfor bør vi tenke på å utdanne personer som er i kommunen og vil jobbe der. Tjenesten jobber etter nye faglige retningslinjer som kom i 2018, det som spesielt er nytt i retningslinjene er vektlegging av å tidlig avdekke vold og overgrep hos barn og unge.

Barnevern

Barnevernet i Norge står overfor store endringer knyttet til en varslet nasjonal barnevernsreform. I tillegg vil det i løpet av 2020 komme en ny barnevernslov som vil få betydning i form av å bli en tydeligere rettighetslov for barn og unge. Den varslete reformen var i første omgang forespeilet iverksatt fra 01.01. 2020, men er nå utsatt til 2021/22. Dette vil være en strukturreform som vil omfatte økte oppgaver til kommunene i forhold til blant annet tiltaksutvikling for de mest sårbare barna.

Godt arbeid med barn og unge har alltid lyktes best når man har kunnet samarbeide godt rundt ulike tiltak på ulike nivå. Barnevernsreformen vil stille ytterligere krav til oss som jobber med barn og unge om etablering av gode samhandlingsstrukturer på tvers av enhetene.

Barneverntjenesten i Heim kommune vil bemannes med tilsammen 7,5 årsverk:

1 årsverk leder

6 årsverk fagtilsatt

1/2 årsverk kontorfaglig ansatt.

Organisering, styring og bemanning av barneverntjenesten skal understøtte det som ligger i nasjonale føringer for barnevernsområdet, intensjonsavtalen, rapport om tjenestestruktur og vedtak i Fellesnemnda. Videre skal organisering og bemanning av barneverntjenesten støtte opp under prinsippet om tverrfaglige tjenester til barn og unges beste, uavhengig av hvor de bor i Heim kommune.

Barnevernet i den nye kommunen skal framstå som enhetlig, samordnet og med en felles fagkultur. Barnevernet i den nye kommunen skal utvikle tverrfaglig samarbeid med andre kommunale tjenester rettet mot barn og unge. En forutsetning for å oppnå målet er å skape attraktive fagmiljø og redusere sårbarhet, slik at kommunen kan rekruttere og beholde fagpersoner. Det skal utarbeides planer for arbeidet inn i den nye kommunen. Planene skal blant annet peke på felles satsingsområder både innenfor det enkelte fagområde og på tvers av fagområdene. Innbyggerne skal oppleve nærhet til tjenester som de har behov for til daglig

Barneverntjenesten i Heim kommune skal være en "fremoverlent" tjeneste som er best mulig forberedt på reformen som kommer med hensyn til blant annet tiltaksutvikling. Vi ønsker å være en god samarbeidspartner til barn og deres familier samt til øvrig hjelpeapparat. Vi skal kunne tilby innbyggerne i Heim kommune gode og tilpassede hjelpetiltak, med mål om rett hjelp til rett tid. Vi ønsker fortsatt å ha stort fokus på det flerfaglige samarbeid både innad i kommunen, men også opp mot eksterne tjenester, til det beste for barna og deres familier.

Helse og mestring

Helse og mestring i Heim kommune er en stor enhet som yter omfattende tjenester til innbyggerne i kommunen. Enheten er delt i to med 2 enhetsledere: enhet Helse og mestring avdeling Liabø og enhet Helse og mestring avdeling Kyrksæterøra. Det har vært viktig å signalisere betydningen av lokal forankring av de grunnleggende tjenestene og at tjenester som innbyggerne bruker ofte og som krever fysisk nærhet (basistjenester) skal lokaliseres nær der folk bor.

Det er lagt vekt på å bygge faglige gode og robuste tjenester som skal oppleves likt uansett hvor du bor i Heim kommune. Enhetene skal være preget av felles kultur, felles faglig ståsted, kompetanse, tverrfaglighet, kvalitet og serviceinnstilling.

Helse og mestring Kyrksæterøra og Liabø jobbet i 2018/2019 med felles verdier og kulturbygging. Både vekst i behov for tjenester og demografi vil bety økt press på kommunale tjenester.

Det krever koordinerte og helhetlige tjenester, riktig kompetanse, mer forebygging, tidlig innsats og flere tjenester der folk bor. Det blir også viktig å legge til rette for og støtte opp om ressursene til den enkelte innbygger/familie/sosiale nettverk. Nærmiljø, lokalsamfunn, frivilligheten og næringsliv blir viktige samarbeidspartnere. Vi må arbeide for et nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer helse. Dette må skje ved å styrke befolkningens generelle folkehelse, men også ved tiltak som bidrar til økt mestring hos de som er i risikogrupper eller allerede får tjenester.

Hjemmetjenester

Begge enhetene vil ha en institusjon og en avdeling for hjemmetjenester. Begge sykehjemmene er Livsgledehem og har egne institusjonskjøkken. Enhetene jobber aktivt etter prinsippene i st mld 15 Leve hele livet og fokuserer på hverdagsrehabilitering, aktivitet, velferdsteknologi og brukarmedvirkning.

Det vil bli utarbeidet felles tildelingskriterier for hele kommunen.

Psykisk helse og rus

Psykisk helse og rus vil bli organisert som en felles tjeneste i avdeling Kyrksæterøra, med felles møtepunkt for å skape en felles kultur for tjenesten. Målsetningen er å videreutvikle tjenesten slik at vi kan tilby høy kvalitet innenfor forebygging, behandling, veiledning, miljøterapi og koordinering innen psykisk helse og rus. Tjenesten vil ha stort fokus på tverrfaglig samarbeid.

Rehabilitering

Rehabilitering vil bli organisert i en felles tjeneste i avdeling Kyrksæterøra, der ansatte med kompetanse innen fagfeltet vil ha felles møtepunkt for å videreutvikle tjenesten og skape felles kultur og gode samarbeidsarena. Målet er å skape et godt tilbud innen rehabilitering i Heim kommune, legge til rette for at flest mulig kan bo i egen bolig så lenge som mulig og oppleve mestring i livet.

Lege

Dagens legekantor i Halså og på Kyrksæterøra skal videreføres. I intensjonsavtalen er det vedtatt at det fortsatt skal være to legevaktsamarbeid i Heim, HAS og LiO. Pr i dag venter en på avklaringer fra Helse-Midt, hvor vidt det lar seg gjøre at legevaktsamarbeidene i en og samme kommune kan ha to ulike AMK-tilknytninger. Pr i dag er Halså tilknyttet Helse MR, og Hemne er tilknyttet Helse Trøndelag. Det er vedtatt at Heim blir en del av nedslagsfeltet til Helse Trøndelag.

Alle legehjemler er dekt, men en av legene er ute i svangerskapspermisjon. Nye krav om spesialisering av leger i kommunehelsetjenesten, kan gi utfordringer med å rekruttere leger. Kommunene har fått større ansvar for leger i spesialisering, og må søke om å bli godkjent som utdanningsvirksomhet.

NAV

NAV Heim har vedtatt organisasjonsplan i medbestemmelsesapparatet den 27.08.19. Vi har organisert enheten i tverrfaglige team og fagteam. Det er utarbeidet rollebeskrivelser for ansatte i kontoret. I henhold til tidsplan vil alle medarbeidere være innplassert innen 25.10.19.

Vi blir ca. 18 medarbeidere og tjenesteinnholdet blir tilsvarende det som er i NAV Hemne og Snillfjord i dag. Medarbeiderne utfører oppgaver på tvers av myndighetsområder til stat og kommune i et helhetlig oppfølgingsperspektiv.

NAV er et partnerskap mellom stat og kommune (eierne) og skal sikre god samhandling om felles samfunnsoppdrag på arbeids- og velferdsområdet. NAV-kontoret skal levere et helhetlig og effektivt tjenestetilbud med utgangspunkt i innbyggernes behov, og i samsvar med eierens mål, føringer og de rammer lovverket gir. Et vesentlig mål er at eierne gjennom NAV-kontoret kan arbeide for å få flere innbyggere i arbeid og aktivitet, og færre på stønad.

NAV Heim har ansvaret for Arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester i Heim kommune. Dette omfatter følgende tjenester:

- Ansvar for å levere tjenester på området arbeidsrettet brukeroppfølgning
- Oppfølging av arbeidsmarkedet og arbeidsgivere
- Oppfølging av ansvar etter lov om sosiale tjenester, herunder også gjeldsrådgivning
- Husbankens produkter; - startlån, tilskudd til tilpasning og utbedring av bolig, bostøtte
- Bosetting av flyktninger

Foreslåtte driftstiltak

Kapittel : Helse, mestring og familie					
Tiltak	010: HELSE OG MESTRING KYRKSÆTERØRA Ergoterapeut 100 %				
Beskrivelse	I forbindelse med Heim kommune er det behov for økning av ergoterapiressurs. Pr. i dag har ingen i Halså fagkompetanse ergoterapi og ergoterapiressurs fra Snillfjord blir ikke overført til Heim kommune. For å opprettholde tjenestetilbudet som pr. i dag er i Hemne og for å gi likt tilbud til innbyggerne i Heim kommune er det behov for økning. Vi ønsker et stort fokus på hverdagsmestring og at alle i kommunen kan bo hjemme så lenge som mulig. Ergoterapi er fra 2020 lovpålagt tjeneste for kommunene. Vi ser at ergoterapeuter er en viktig og nødvendig profesjon i fremtiden for å bidra til at brukerne gjennom mestring av dagliglivets gjøremål blir i stand til å klare seg selv- til tross for sykdom og funksjonsnedsettelse.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	648 703	648 703	648 703	648 703	2 594 812

Tiltak	009: HELSE OG MESTRING KYRKSÆTERØRA Hjelpemiddeltekniker 50% stilling				
Beskrivelse	I forbindelse med Heim kommune fra 01.01.2020, er det behov for å styrke denne tjenesten. Hemne har i dag 50% hjelpemiddelvaktmester. Den ressursen som Halså har i dag, tilfaller teknisk enhet. Hovedlager for hjelpemidler er vedtatt å ligge på Kyrksæterøra . Det vil medføre at det er stort behov for distribusjon rundt om i Heim kommune. Det er også store endringer fra hjelpemiddelsentralen de senere år, noe som innebærer at hjelpemiddelvaktmester bør ha tett samarbeid med ergoterapitjenesten i kommunen, kunnskap om hjelpemidler, tilrettelegging og installasjoner. Det er tiltenkt at denne personen i tillegg skal ha et oppfølgingsansvar for leasingbilene i enheten. Dette vil frigjøre sykepleiekompetanse til andre oppgaver. Legges inn som fagarbeider.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	270 726	270 726	270 726	270 726	1 082 904

Tiltak	057: HELSE OG MESTRING KYRKSÆTERØRA Hjemmebesøk hos eldre over 75 år				
Beskrivelse	Enheten er i ferd med å ferdigstille plan for hjemmebesøk for eldre over 75 år. I stortingsmeldingen Leve hele livet kommer det frem at forebyggende hjemmebesøk fremmer helse og mestring, og gir eldre mulighet til å leve et aktivt og selvstendig liv også når helsen blir redusert. Forebyggende hjemmebesøk er en arena der eldre i kommunen kan få kjennskap til kommunens tilbud både innenfor helse, kultur, idrett og frivillighetsfeltet (Helsedirektoratet). Enheten planlegger at tilbudet skal gis gjennom eksisterende fagmiljø/ ansatte.				
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0

Tiltak	059: HELSE OG MESTRING KYRKSÆTERØRA Hverdagsrehabilitering-/mestring				
Beskrivelse	Vi ønsker å innføre Hverdagsrehabilitering- /mestring i hele Heim kommune fra 2020. Målsettingen er å redusere behovet for tjenester fra helse og mestring ved å styrke brukernes mestring og livskvalitet gjennom aktiv innsats og trening i tidsavgrensede perioder. Tiltaket gjennomføres ved bruk av egne ansatte / faggrupper under forutsetning at rehabiliteringsavdelingen er styrket (Jfr. tiltak 00% ergoterapeut)				
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0

Tiltak	012: HELSE OG MESTRING KYRKSÆTERØRA Styrking hjemmesykepleie kveld				
Beskrivelse	Det er i forbindelse med kommunesammenslåing til Heim kommune behov for å styrke hjemmetjenesten med en kveldsvakt. Tjenesten kjører pr. i dag med 2 ansatte på kveld. Dette er marginalt og tjenesten må tilføres en ekstra person på kveld for å dekke økte geografiske områder på en forsvarlig måte (deler av tidligere Snillfjord og Engdal) Behovet er beregnet til 1.9 stilling med 3-åring.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	1 535 330	1 535 330	1 535 330	1 535 330	6 141 320

Tiltak	058: HELSE OG MESTRING LIABØ- Hjemmebesøk for alle over 75 år				
Beskrivelse	Enheten er i ferd med å ferdigstille en plan for hjemmebesøk for eldre over 75 år. I stortingsmelding Leve hele livet kommer det frem at forebyggende hjemmebesøk fremmer helse og mestring, og gir eldre mulighet til å leve et aktivt og selvstendig liv også når helsen blir redusert. Forebyggende hjemmebesøk er en arena der eldre i kommunen, kan få kjennskap til kommunens tilbud, både innen kultur, helse, idrett og frivillighetsfeltet (helsedirektoratet). Enheten planlegger at tilbudet skal gis gjennom eksisterende ansatte og fagmiljø.				
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0

Tiltak	060: HELSE OG MESTRING LIABØ - Hverdagsrehabilitering/mestring				
Beskrivelse	Vi ønsker å innføre hverdagsrehabilitering/mestring i hele Heim fra 2020. Målsettingen er å redusere behovet for tjenester fra helse og mestring ved å styrke brukernes mestring og livskvalitet gjennom aktiv innsats og trening i en tidsavgrensede periode. Tiltaket gjennomføres ved bruk av egne ansatte/faggrupper under forutsetning av at rehab avd blir styrket. Jfr driftstiltak for styrking av ergoterapitjenesten i Helse og mestring avd Kyrksæterøra.				
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0

Tiltak	061: HELSE OG MESTRING LIABØ - prosjekt heltidskultur i Heim kommune				
Beskrivelse	Enhet Liabø og enhet Kyrksæterøra ønsker gjennom et prosjekt å tilsette prosjektmedarbeider for å kartlegge og se på utfordringer/løsninger for heltidskultur i de to enhetene. Planlegger at tiltaket kommer på plass i andre halvår i 2020.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	250 000	0	0	0	250 000

Tiltak	070: NAV - Elektronisk søknad økonomisk sosialhjelp/elektronisk remittering				
Beskrivelse	Gjelder innføring av digital søknad økonomisk sosialhjelp. Gjelder tilgjengeligheten til tjenesten i Heim kommune. Er en veldig viktig tjeneste for digitalisering av tjenestene i Heim kommune. Elektronisk remittering i Socio				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	288 000	39 000	39 000	39 000	405 000

Tiltak	084: FORMANNSKAPETS FLERTALLSF. - H/M Liabø - Prosjekt heltidskultur				
Beskrivelse	Forlengelse av prosjekt 61 som gjelder det samme				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	0	250 000	0	0	250 000

Teknisk, landbruk miljø

TLM sitt utfordringsbilde er sammensatt. På den ene siden har en drift av bygg og eiendom der en har et eskalerende forfall på mye av bygningsmassen. Det investeres i nye bygg som letter presset noe, men de byggene som nå må prioriteres er idrettsbygg, barnehager og omsorgs-, trygde- og utleieboliger som har vært lavt prioritert tidligere. Det er behov for et tilstrekkelig antall mennesker til å drifte disse verdiene. Det må prioriteres å ha et tilstrekkelig nivå med eget drifts- og vedlikeholds personell for å ta vare på disse verdiene i framtida herunder renholdspersonell. Tidlig i den nye kommunens liv, vil det være en utfordring å kunne igangsette alle de investeringene som ønskes gjennomført da det ikke er samsvar mellom investeringsønskene og personellressursene som er tilgjengelige.

Innenfor kommunaltekniske anlegg er det et stort fokus på reduksjon av lekkasjer på kommunalt vannledningsnett, som fortsatt må ha fokus for å sikre trygt drikkevann til innbyggerne. Når det gjelder avløpsanlegg og overvannshåndtering har det vært store forsømmelser, og kommunen er svært utsatt med tanke på varslede klimaendringer. Skader som følge av vann på avveie kan true drikkevannsforsyning og sikkerhet til innbyggere med tanke på samferdsel, ras og skade på privat eiendom. Det gjøres mange nødreparasjoner på vei, men en ser behov for å iverksette større investeringsprosjekter for å heve standarden på mange veistrekninger. Redusert veistandard skader til slutt privat næringsliv og bolyst i utkantene av kommunen. Per i dag er det mange veistrekninger der transportører for næringsmidler, buss og renovasjon må bryte regelverket for å yte de tjenestene som er forventet levert til innbyggerne.

Utover driftsansvar som angitt over har TLM også et stort ansvar med tanke på forvaltningsoppgaver og tilrettelegging for næringslivet. Dette fordrer at det er tilstrekkelig personell til å utøve de forvaltningsoppgavene som enheten er satt til å administrere. Selv med ny kommune er det lite seighet i forvaltningskorpset. Innenfor områder som reguleringsplan legges det fortsatt opp til at prosessene henger på ett menneske. Innenfor forvaltningsområdet opplever en gjerne et høyt trykk og tunge prosesser når det skal fattes større investeringsbeslutninger i det private næringslivet, og således vil det være kritisk for næringsutviklingen i Heim kommune at kapasitet innenfor forvaltning blir tilstrekkelig prioritert.

Heim kommune avhengig av et solid brann- og redningsvesen for å trygge innbyggerne. Brann- og redningsvesenet må holdes oppdatert både med tanke på kompetanse og utstyr for å følge utviklingen og kravene fra samfunnet rundt oss.

TLM skal i forbindelse med opprettelsen av Heim kommune bygge en solid enhet som skal ivareta innbyggernes og næringslivets behov for forsvarlige bygg og anlegg, sikker samferdsel og en forsvarlig beredskapsstyrke. Denne driften må også ta inn over seg varslede klimaendringer og ta høyde for nye miljøkrav som rettes mot vår virksomhet. Enheten vil være aktiv i digitalisering for å sikre gode tjenester til innbyggerne i hele kommunen, og binde sammen enhetens personell som har hele den nye kommunen som arbeidsplass. Det skal utøves en åpen, forutsigbar, forsvarlig og likeverdig forvaltning innenfor enhetens mange ansvarsområder i hele den nye kommunen.

FORESLÅTTE INVESTERINGSTILTAK

Tiltak	023: TLM - Avløp - Utbygging avløpsanlegg Taftøyan								
Beskrivelse	Jfr K-sak 77/17 fra Hemne er det vedtatt å bygge ut et felles avløpsanlegg i Taftøyan. Det er nå svært viktig å få på plass dette anlegget i løpet av 2020, da utfordrende avløpsforhold skaper miljøproblemer, samt at det er utfordrende å utvikle området videre. Det er gjort foreløpige beregninger for kostnader og anleggsbidrag som legges til grunn for budsjettering. Det er fortsatt en viss usikkerhet rundt eksakte utbyggingskostnader. Anlegget bygges ut som selvkost, der det beregnes et anleggsbidrag for eiendommer som skal tilknyttes, slik at avgiftsnivået for avløp ikke økes som følge av utbyggingen. Tidligere vedtatt i budsjett 2019 Hemne kommune.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
					2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum investeringer					13 204 000	0	0	0	13 204 000
Sum tilskudd					-9 800 000	0	0	0	-9 800 000
Netto finansiering nye tiltak					3 404 000	0	0	0	3 404 000

Driftskonsekvenser									
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					-200 001	0	0	0	-200 001

Tiltak	014: TLM - Bygg - Halsas sykehem - oppgradering oppussing								
Beskrivelse	Det er vedtatt å rehabilitere Halsas sykehjem på Liabø. Prosjektet er vedtatt innenfor en ramme på kr 32.000.000 eks mva av Halsas kommunestyre i 2019. Halsas har vedtatt dette som netto budsjett. Heim skal benytte bruttobudsjettering for bygg, og derfor må en ta nettobudsjett + mva + tilskudd (26,5 mill fra Husbanken). Dette gir en brutto finansiering av prosjektet på kr 73.125.000 inkl mva. I tillegg legges lønn for prosjektmedarbeidere inn i investeringsbudsjettet. Tidligere har disse vært lagt inn i driftsbudsjettet, men lønnsutgifter legges nå inn på det enkelte prosjekt i investeringsbudsjettet.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					50 777 448	0	0	0	50 777 448
Sum tilskudd					-26 500 000	0	0	0	-26 500 000
Sum annet					-10 125 000	0	0	0	-10 125 000
Netto finansiering nye tiltak					14 152 448	0	0	0	14 152 448
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					-152 488	0	0	0	-152 488

Tiltak	029: TLM - Bygg - Idrettsanlegg ved Halsas barne- og ungdomsskole								
Beskrivelse	Halsas kommune vedtok for 2019 utbygging av idrettsanlegg ved Halsas barne- og ungdomsskole. Netto budsjett vedtatt var kr 6,5 mill eks mva. I tillegg til dette kommer tippemidler på 2 mill. Da anbud kom inn, var anbudssummen 2 mill høyere enn forutsatt. Ny brutto finansieringsramme blir derfor 10,5 mill eks mva = 13,125 mill inkl mva. Prosjektet er igangsatt. I tillegg legges lønn for prosjektmedarbeidere inn i investeringsbudsjettet. Tidligere har disse vært lagt inn i driftsbudsjettet, men lønnsutgifter legges nå inn på det enkelte prosjekt i investeringsbudsjettet.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					4 800 829	0	0	0	4 800 829
Sum tilskudd					-2 000 000	0	0	0	-2 000 000
Sum annet					-950 000	0	0	0	-950 000
Netto finansiering nye tiltak					1 850 829	0	0	0	1 850 829
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					-33 423	22 500	22 500	22 500	34 077

Tiltak	012: TLM - Bygg - Ny barnehage og personalrom for Ven skole								
Beskrivelse	Dagens barnehage tilfredsstiller ikke kravene i forhold til lovverk . Henviser til tilstandsanalyse 19.0418 Intensjonsavtalen Arbeidsgruppemøter fra Snillfjord 06.0218 og 27.04.18. Administrativ plangruppe Ven oppvekstsenter 11.12. 18 Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skolen m.v Rammeplan for barnehagen fra 01.08.17 Lov om barnehager Basert på vurdering av eksisterende bygningsmasse, vurderes det som mest hensiktsmessig å rive eksisterende barnehage og personalfløy. Disse erstattes med ny barnehage basert på mal fra Askeladden barnehage. Det bygges en barnehage dimensjonert for inntil 25 barn med 2 avdelinger. I tillegg bygges nye personalrom for ansatte ved skolen. Snillfjord kommune bevilget tilsammen 1,5 mill kr til planlegging og 4 mill kr til prosjektet i 2019. Disse midlene er overført Heim kommune og øremerket investeringer ved Ven oppvekstsenter. Disse bundne investeringsmidlene legges inn som finansiering i 2020.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					15 156 000	18 236 000	0	0	33 392 000
Sum annet					-8 500 000	-361 600	0	0	-8 861 600
Netto finansiering nye tiltak					6 656 000	17 874 400	0	0	24 530 400
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					-156 003	-156 003	0	0	-312 006

Tiltak	008: TLM - Bygg - Ny brannstasjon Kyrksæterøra								
Beskrivelse	Det er vedtatt å bygge ny brannstasjon i Storøya på Kyrksæterøra. Prosjektet er vedtatt innenfor en ramme på kr 55.115.000 av Hemne kommunestyre i 2019. I forbindelse med byggesak, ble det fra NVE krevd at det måtte gjennomføres en ras-sikring av alternativ utkjøring fra brannstasjonen. Denne er kostnadsberegnet til kr 1.200.000 inkl mva Denne bør legges oppå eksisterende finansieringsramme for å sikre tilstrekkelige reserver i prosjektet. Totalramme blir da kr 56.315.000,- inkl mva. I tillegg legges lønn for prosjektmedarbeidere inn i investeringsregnskapet. Tidligere har disse vært lagt inn i driftsbudsjettet, men lønnsutgifter legges nå inn på det enkelte prosjekt i investeringsbudsjettet. Driftskonsekvenser av tiltaket er lagt inn i konsekvensjustert budsjett da prosjektet er i gang. Herunder er lønnshjemmel på 22% stilling til renhold samt drift og vedlikeholdsutgifter.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					32 467 769	0	0	0	32 467 769
Sum annet					-6 463 000	0	0	0	-6 463 000
Netto finansiering nye tiltak					26 004 769	0	0	0	26 004 769
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					-152 769	0	0	0	-152 769

Tiltak	007: TLM - Bygg - Ny svømmehall Liabø								
Beskrivelse	Det er vedtatt å bygge ny svømmehall på Liabø. Prosjektet er vedtatt innenfor en ramme på kr 70 mill (netto budsjett) av Halså kommunestyre i 2019. Heim skal operer med brutto budsjettering på byggeprosjekter av denne typen. Brutto budsjett finnes ved å ta 70.000.000 + mva + tilskudd (5 mill fra Hemne kommune og 23,6 mill fra tippemidler). Dette gjør at sammenlignbart brutto budsjett blir på kr 123.325.000 inkl mva. I tillegg legges lønn for prosjektmedarbeidere inn i investeringsregnskapet. Tidligere har disse vært lagt inn i driftsbudsjettet, men lønnsutgifter legges nå inn på det enkelte prosjekt i investeringsbudsjettet. Når det gjelder driftsutgifter, så er disse høyst usikre, men det er lagt inn tall i forhold til kjente utgifter fra svømmehall på Kyrksæterøra som er forholdsmessig økt mtp størrelse. Det er gitt et anslag på 200.000 kr (100.000 kr i 2021 pga halvårs effekt) i billettinntekter per år, men dette er svært usikre tall.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					65 287 250	48 452 074	0	0	113 739 324
Sum tilskudd						-23 660 000	0	0	-23 660 001
Sum annet					-13 000 000	-9 665 000	0	0	-22 665 000
Netto finansiering nye tiltak					52 287 249	15 127 074	0	0	67 414 323
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					-287 250	598 289	1 450 727	1 450 727	3 212 493

Tiltak	020: TLM - Vannverk - Ny hovedvannledning Stavåsen til Geilhaugen								
Beskrivelse	Det har de siste 2 årene vært et stort fokus på å tette lekkasjer på ledningsnettet til Eide kommunale vannverk. Det er gjort et arbeid som har redusert lekkasjenivået vesentlig på å legge om ledningsnettet i sentrumsnære områder. Fortsatt har en enkelte lednings-strekk som har store lekkasjetall. Den mest kritiske per nå er strekningen Stavåsen via Vinjeøra til Geilhaugen. På strekningen Stavåsen - Geilhaugen forsvinner nå mellom 10-15% av den totale produksjonen på Eide kommunale vannverk, basert på målinger foretatt over lengre tid. Dette gir risiko for inntrengning av forurensning av vannet i tilfelle trykløst nett, men også vesentlige driftsutgifter. Ca 130.000 liter vann forsvinner på denne måten, per døgn! Anslagsvis koster en slik lekkasje minimum 20.000 kr pr mnd, noe som gjør at tiltaket har en vesentlig grad av selvfinansiering i seg. I området Vinjeøra er det også hyppige klager på lukt og smak på vannet. Til tross for at vannet ikke er utrygt å bruke til mat og drikke, opplever abonnentene likevel at vannet ikke smaker/lukter godt. Årsaken til dette er at i motsetning til de fleste andre områder, så går ikke vannet via høydebasseng, men vesentlige deler av forbruket tas ut direkte fra hovedledningen før høydebasseng. På grunn av dette får ikke grunnvannet tilstrekkelig oppholdstid til å få luftet ut lukt/smak av klor og grunnvann. Det anbefales at utskifting av ledningsnett fra Stavåsen til Geilhaugen prioriteres i budsjettet. Dette vil gi en vesentlig reduksjon i lekkasjer, trygge drikkevannforsyningen til Vinjeøra, forbedrer muligheten til å forsyne eventuelt nytt industriområde på Stormyra. I tillegg vil opplevd drikkevannkvalitet på Vinjeøra bli opplevd vesentlig bedre.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					4 676 244	0	0	0	4 676 244
Netto finansiering nye tiltak					4 676 244	0	0	0	4 676 244
Driftskonsekvenser									
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					-76 244	0	0	0	-76 244

Tiltak	025: TLM - Vannverk - Ny vannkilde og vannbehandlingsanlegg Eide kommunale vannverk								
Beskrivelse	Arbeidet med utredning av ny reserve drikkevann (drikkevannskilde og vannbehandlingsanlegg) til Eide kommunale vannverk må fortsette. Dette har vært en pågående prosess siden 2017, der det stadig er gitt nye områder som skal utredes. Tidligere bevilgede midler til prosjektet vil bli brukt opp i løpet av 2019, og det må bevilges ytterligere midler til utredning og prosjektering i 2020, og planlegges med oppstart av bygging av nytt anlegg senest 2021. Basert på kompleksiteten i saken, anses det lite sannsynlig at en vil være i gang med utbygging i 2020, og derfor settes det av midler til videre utredning, grunn- og rettighetsserverv samt prosjektering av anlegg i 2020. Kostnadene forbundet med dette er svært usikre, da en per i dag ikke har en entydig vei for videre arbeid.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					5 381 221	110 381 221	0	0	115 762 442
Netto finansiering nye tiltak					5 381 221	110 381 221	0	0	115 762 442
Driftskonsekvenser									
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					-381 221	-381 221	0	0	-762 442

Tiltak	009: TLM - Vannverk - Nytt vannbehandlingsanlegg Staurset vannverk								
Beskrivelse	Staurset kommunale vannverk ble overtatt av Hemne kommune 01.09.2016. For å sikre en forsvarlig drift av anlegget på lang sikt, er det essensielt at de skisserte tiltakene som ble fremmet gjennom overtakelsesprosessen blir gjennomført. På grunn av store driftsutfordringer på øvrige vannverk, har ikke utbygging av Staurset vannverk vært prioritert. Mattilsynet har gitt pålegg om at bassengkapasitet må utvides, og har også gitt flere klare signaler på at vannbehandlingsanlegget må oppgraderes. Mattilsynet avventer pålegg, da Hemne kommune har en konkret plan for gjennomføring av utbygging, samtidig som at det har vært en prekær situasjon ved andre vannverk. Kostnadene er fortsatt svært usikre, da anlegget ikke er ferdig prosjektert. Utbyggingen inneholder også en viktig omlegging av ledningsnettet i området. Det er ikke benyttet vesentlige midler for bevilgede midler i 2018, og tiltaket omfatter prosjektering og bygging av anlegget.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					11 894 488	0	0	0	11 894 488
Netto finansiering nye tiltak					11 894 488	0	0	0	11 894 488
Driftskonsekvenser									
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					-152 488	0	0	0	-152 488

Tiltak	013: TLM - Vannverk - Rehabilitering av ledningsnett								
Beskrivelse	Heim kommune har et aldrende ledningsnett for kommunale vannverk. Dette kommer av at fokus for egne vannverk har vært produksjonsanlegg over en lang periode, samt at det er overtatt flere vannverk med gammelt ledningsnett. Et mer planmessig fokus på ledningsnett må på plass. Kommunen har ennå mange kilometer med eternitt vannledninger. Det foreslås å avsette investeringsmidler hvert år i økonomiplanperioden til vedlikehold av ledningsnett. Det er ikke lagt inn spesifikke prosjekter, da en må ta de strekningene som til enhver tid anses å være kritisk. En anslår i dag at omtrent 50% av alt produsert vann i våre kommunale vannverk renner ut i jorda gjennom lekkasjer. Dette er svært dyrt, og skaper store driftsproblemer. Disse lekkasjene gjør også at det er en større fare for inntrenging av forurensninger i drikkevannet, som er en stor risiko for folkehelsen. Friske investeringsmidlene hvert år, gjør det mulig å renovere lengre ledningsstrek, og skape en forutsigbarhet i vedlikeholdet. Det ble vedtatt ny drikkevannsforskrift i 2017, som stiller strengere krav til kommunene enn tidligere. I lys av dette har Mattilsynet varslet at de vil intensivere arbeidet med tilsyn vedr rehabilitering av ledningsnett.								

	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
Sum investeringer					2 060 000	2 060 000	2 060 000	2 060 000	8 240 000
Netto finansiering nye tiltak					2 060 000	2 060 000	2 060 000	2 060 000	8 240 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					0	0	0	0	0

Tiltak	015: TLM - Vei - Vesentlig oppgradering av vei								
Beskrivelse	Midler avsatt til veivedlikehold kommunale veier i budsjettet er for begrensede til å drive et planmessig vedlikehold av veimassen. Det anbefales at det settes en årlig ramme for vesentlig oppgradering av vei. Dette vil gjøre det mulig å gjennomføre større vedlikeholdsarbeider fordelt over tid. Det foreslås å bevilge midlene over investering, da potensielle prosjekter vil være en vesentlig nivåheving. Det refereres for øvrig til Hovedplan vei for henholdsvis Halså og Hemne for beskrivelse av tilstand og vedlikeholdsbehov kommunale veier.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
					2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum investeringer					2 060 000	2 060 000	2 060 000	2 060 000	8 240 000
Netto finansiering nye tiltak					2 060 000	2 060 000	2 060 000	2 060 000	8 240 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					0	0	0	0	0

Tiltak	031: FORMANNSKAPETS FLERTALLST. TLM - Akustisk oppgradering Halsahallen								
Beskrivelse	Lydanlegg, utbedre lydforholdene Jfr vedtak i Halså kommunestyre 21/19 i møte 13.06.19 Bruk av fjorårets (2018) mindreforbruk								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2020	2021	2022	2023	Gjenstående
					2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum investeringer					750 000	0	0	0	750 000
Sum overført fra drift					-750 000	0	0	0	-750 000
					2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Kommunale bygg og grøntanlegg (6040)								
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSE R					0	0	0	0	0

Kultur

Heim har et rikt kulturliv preget av en god blanding av større arrangementer, offentlige kulturtilbud og frivillige lag og foreninger.

Det drives også et godt forebyggende ungdomsarbeid i kommunen. Kultur er en av de viktigste suksessfaktorene for vellykket integrering.

Gjennom felles møteplasser og felles opplevelser styrkes tilhørighet og fellesskap i lokalbefolkningen og også i forhold til våre nye landsmenn.

Idrett står sterkt i den nye kommunen. At vi har flere lag og aktivitetstilbud som "kjemper" om de samme målgruppene, er både en svakhet og en styrke.

Kommunen har i tillegg til museale bygg og andre kulturinstitusjoner, også godt besøkte bibliotek og kulturbygg. I Kulturbygget på Kyrksæterøra finner man også kulturskolen. Kulturskoletilbudet er spredt i alle tre deler av kommunen, og er et godt og populært tilbud, der det er venteliste på å komme inne.

Den største utfordringen for kultur i Heim, blir å skape en felles identitet og stolthet over den nye kommunen.

Møter mellom mennesker på tvers av de gamle kommunegrensene, og i fellesskap bidra til at vi verner om den stedlige kulturen samtidig som vi videreutvikler en ny og felles identitet og stolthet, der omdømmebygging, eierskap og tilhørighet står i sentrum.

Foreslåtte driftstiltak

Kapittel : Kultur					
Tiltak	051: KULTUR - Kjør for livet				
Beskrivelse	Kjør for livet er et tilpasset fritidstilbud for ungdom i utenforskap. Kjør for livet gir et stolt lag å være medlem i, tydelige teamregler og aktiviteter de drømmer om. De blir sett og føler mestring i trygge omgivelser. 5 ungdommer pluss to teamarbeidere. Eget klubbhus, klubbkveld 17.50 - 21.00 en kveld per uke, 48 samlinger per år, inntaksteam, alle deltakere har egen tiltaksplan, individuell loggføring etter hver samling, tett samarbeid mellom BV - Skole - foreldre/foresatte, halvårsrapport pluss samfunnsnytterapport fra Veritas. I følge organisasjonens egne tall, står 87% av alle ungdommer i Kjør for livet minimum ett år lengre i skolen. Prosjektet legges inn som tiltak i enhet for kultur, men er et tverrfaglig prosjekt forankret i SLT og Trygghetsråd. I 2018 inngikk Hemne kommune avtale med organisasjonen Kjør for livet om ett års drift. Dette tiltaket er en videreføring for 2020 - 2023.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	400 000	400 000	400 000	400 000	1 600 000

Tiltak	074: KULTUR- Støttekontakt				
Beskrivelse	Støttekontakt er en lovpålagt oppgave. Mengden søkere og innvilgede tjenester øker. Enheten jobber aktivt for å få flest mulig over på Fritidsassistentordning. Mengden 1 til 1 er imidlertid stabilt økende.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	381 923	381 923	381 923	381 923	1 527 692

Tiltak	083: FORMANNSKAPETS FLERTALLF. Kultur - Fritidsklubb tilbud Liabø				
Beskrivelse					
	2020	2021	2022	2023	Totalt
SUM NETTO TILTAK	200 000	200 000	0	0	400 000

4 RÅDMANNENS KONSEKVENSJUSTERTE BUDSJETT

4.1 Hva kjennetegner et konsekvensjustert budsjett

Konsekvensjustert budsjett er framskrivning av dagens budsjett, basert på de vedtak og avtaler som er kjent pr.t. på hver enkelt virksomhet i kommunen. Budsjettprosessen på dette tidspunktet er administrativ.

Året 2020 blir litt spesielt i så måte, da vi må bygge ny kommune helt fra bunnen av og summere opp rammen fra de tre opprinnelige kommunene. Grunnlaget er hentet fra de gamle kommunene i forhold til de opprinnelige vedtatte budsjetttrammene for året 2019. I budsjettarbeidet for 2020 har rådmann tatt hensyn til ny politisk og administrativ organisering og plassering av arbeidsoppgaver i denne.

Rådmannens framlegg til konsekvensjustert budsjett må sees på som et uferdig arbeidsdokument som skal formsammen med formannskapet/ kommunestyret i den politiske prosessen.

En egen tiltaksdel i budsjettverktøyet gir oversikt over alle forslag til endringer i årsbudsjett/økonomiplan i den politiske budsjettprosessen.

4.2 Rådmannens kommentarer

Budsjettet for 2020 er det første budsjettet for Heim kommune. Det har vært tidkrevende og utfordrende å få oversikt over totale inntekter og utgifter for de tre kommunene. De har hatt forskjellig tilnærming til detaljeringsnivå – spesielt når det gjelder ansatte. Driftsutgiftene er beregnet til ca. 563 mill. Av dette utgjør lønn ca 385 mill. det vil si mellom 65 og 70 %. Det er helt avgjørende å ha kontroll på denne delen av budsjettet. Personal og økonomistab har lagt inn rundt 1.200 personer i personalsystemet.

Når det gjelder den delen av Heim som kommer fra Snillfjord er det gjort mange anslag. Det eksakte tallgrunnlaget vet vi ikke før det endelige delingsregnestykket er vedtatt. Gjeld, pensjonsforpliktelser m.m. er en del av usikkerheten.

I det konsekvensjusterte budsjettet er det lagt inn skatt og ramme for Heim frie inntekter på kr. 399 537 000. Fellesnemda gikk ut i fra en ramme på kr. 386.173.000 2019- kroner. Anslått rammetisludd / skatt for Heim er rundt 14 mill mer enn fellesnemda la opp til.

I Heim kommune legges det opp til en del investeringer som delvis er forankret i intensjonsavtalen; rehabilitering av skole og barnehage på Ven og svømmeanlegg på Liabø. I tillegg er sykehjemmet på Liabø under ombygging og rehabilitering.

På Kyrksæterøra legges det opp til nytt bibliotek på Kulør'n. Dette belaster imidlertid ikke driftsbudsjettet da øket drift motregnes mot redusert leie i Meierigården og redusert leiekostnad på Kulør'n som følge av kjøp.

På selvkostområdet er ny vannkilde på Kyrksæterøra under utredning. Det gjenstår nå 3 alternativer; Rovatnet, Vindalsvatnet med evt. Ånnavatnet i tillegg og grunnvann. En har gjort en del utredningsarbeid med egne. Nå er det engasjert eksternt konsulentfirma for å gjennomgå de undersøkelser / utredninger som er gjort i tillegg til at de har startet utredning av grunnvann.

Lokaler

Det er inngått leiekontrakt på kontorrigg i to etasjer ved Rådhuset i Hemne. Rikken er på plass og med denne løser vi de mest prekære behovene for kontorlokaler. Det er også inngått leiekontrakt med Sodvin for å etablere Familiens Hus. Innflytting skjer i tre etapper; helsestasjon til jul, barnevern (midlertidige lokaler) i løpet av januar og ppt i løpet av 2021. NAV utvider også sine lokaler. Heim kommune er forpliktet til å betale sin andel av leiekostnadene.

På Liabø er framtidig bruk av lokalene på rådhuset til vurdering. En antar at det er tilstrekkelig plass til tjenester og alternative kontorer i eksisterende bygg. Det blir behov for å finne lokaler for familiens hus også på Liabø. Dette ser ut til å løse seg greit innenfor dagens bygningsmasse i rådhuset.

I framtida bør det gjøres en vurdering av leiekostnader opp mot avdrags / rentekostnad ved å bygge I egen regi. Dagens lokaliseringer er ikke optimale i forhold til effektiv drift.

Bygningsmassen for øvrig er av varierende standard; skolene på Liabø, Kyrksæterøra, Svanem og Vinjeøra er av god standard. Uteområdet ved Sodin skole er under rehabilitering. Dette må fortsette da det er gitt tilskudd over 5 år fra fylkeskommunen som forutsetter kommunen har egenfinansiering. Ven skole og barnehage må gjennomgå en betydelig rehabilitering. Barnehagene på Kyrksæterøra, Bakkely og Grøtnes er delvis nedslitt og deler av bygningsmassen har behov for rehabilitering. Det samme gjelder Vinje. Alle tre barnehagene i Halså har vært rehabilitert / påbygd de siste årene og bør derfor være i god stand.

Sykehjemmet på Kyrksæterøra er av god standard. Det blir det også på Liabø etter rehabilitering / ombygging. Rådhuset på Kyrksæterøra er under rehabilitering. Det gjenstår heis, ventilasjon og mindre rehabilitering av inngangsparti og kontorer IKT.

Legeskontorene på Kyrksæterøra er trange og nedslitte. Det bør settes i gang et prosjekt for rehabilitering. Det er viktig for helhetlige og sammenhengende tjenester at legene er lokalisert sammen med den øvrige helsetjenesten.

Eiendomsskatt

Begrepet «verk og bruk» er tatt ut fra lov om eiendomsskatt. Det er en innfasingsperiode på 7 år fra 1. januar 2019. Den største konsekvensen kommer som følge av at metanolfabrikken på Tjeldbergodden omfattes av lovendringen. Hemne får årlig overført eiendomsskatt fra Aure. Totalt vil endringen medføre mellom 7,5 og 9 mill. kr. i inntektsstap pr. år når innfasingsperioden er ferdig. Max sats for boliger og fritidseiendommer er redusert til 5 promille. Det kommer ny lov i høst som gir overgangsregler over tre år for kommuner som slår seg sammen. Lokal forskrift oppheves når loven blir vedtatt.

Status og utfordringer

Kommunene som nå slår seg sammen har hatt god budsjettdisiplin og styrt sine budsjett trygt i havn de siste åra. Det kan tyde på at det er en god kultur for styring.

Den store utfordringen kommunen må møte, er endring i befolkningssammensetningen (demografisk utvikling). Det blir flere eldre over 80 år. Behov for heldøgns omsorg øker for aldersgruppen 80+, men helsetilstand i denne gruppen bedres. Dette antas å påvirke behovene positivt. Kommunen må allikevel ta stilling til hvordan tjenester og botetilbud til denne aldersgruppen skal dekkes.

Den nye kommunen vil også bli preget av tilbakegang i befolkning. Hemne har hatt stabilt folketall siden siste kommunesammenslåing i 1964. Halså har hatt en nedgang fra ca 2.200 i 1964 til ca. 1.558 i 2019. Nedgangen er på rundt 29 %. Den delen av Snillfjord som blir lagt til Heim har vi ikke oversikt over utviklingen i. I og med at kommunens inntakter i stor grad er knyttet til folketall, vil en fortsatt tilsvarende utvikling påvirke kommunens inntekter negativt.

Det blir en viktig oppgave for Heim kommune å finne og iverksette tiltak som kan bevare besetting og arbeidsplasser.

Endring i befolkningssammensetning utfordrer oss også på rekruttering. Stadig flere av innbyggerne blir pensjonister og det blir færre å rekruttere blant.

Digitalisering

Den nye kommunen blir sydd sammen digitalt. Det innebærer at alle digitale løsninger er gjennomgått, vurdert og mange er skiftet ut. Nye tidsriktige løsninger er etablert. Heim kommune er en desentralt organisert kommune. Gode digitale løsninger er en nødvendighet for å unngå sentralisering.

Digitalisering innebærer å flytte manuelle løsninger inn på en digital plattform. Dette hjelper både innbyggere og ansatte til en enklere hverdag. Forutsetningen for en enklere hverdag for befolkningen er at de har tilstrekkelig kunnskap til å bruke løsningene. Kommunen har også som oppgave å bidra til at befolkningen kan nyttiggjøre seg tjenestene gjennom å gi opplæring og alternativer for de som ikke har tilstrekkelig kunnskap.

Gevinstrealisering sammenslåing / inndelingstilskuddet

Heim kommune vil ha det såkalte inndelingstilskuddet i 15 år i tillegg til 5 års nedtrapping. Rådmannen vil legge en overordnet plan for reduksjoner over 10 år (jfr intensjonsavtalen) for å ta ut gevinster. Dette må hovedsaklig skje på sentraladministrasjonen og innenfor tekniske tjenester. Digitalisering vil bidra til at dette kan realiseres. Før planer legges må den nye kommunen "få satt seg" slik at vi kan vurdere hva som er normalt arbeidstrykk som premiss for bemanning.

Prioritering av tiltak – drift:

1. Økte ressurser til helse og mestring – både forebygging og omsorg.

Prioritering investering:

1. Rehabilitering Ven skole og barnehage, svømmeanlegg Liabø (Intensjonsavtalen).
2. Planlegging plasser for heldøgns omsorg i tråd med økende behov.
3. Rehabilitering / utbygging av Hemne legesenter
4. Oppgradering barnehager Kyrksæterøra / Vinje. Vurdere ny sentrumsbarnehage Kyrksæterøra til erstatning for Bakkely og Grøtnes.

Uprioritert:

Bibliotek Kulør'n (påvirker ikke driftsbudsjett).

Prosjektering uteområde og trafikkløsning Sodin skole (tilskudd faller bort hvis kommunen ikke har egenfinansiering).

Selvkost

1. Ny drikkevannskilde Kyrksæterøra
2. Lekkasjetetting ledningsnett (bør skje uavhengig / parallelt med drikkevannsskilde).

4.11. 2019

Torger Aarvaag
rådmann

4.3 Det økonomiske opplegget for 2020

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020 ble lagt fram 7. oktober. Følgende oversikt er hentet fra KMD sitt fremlegg til statsbudsjett.

Kommunesektorens inntekter i 2019

I Meld. St. 2 (2018–2019) Revidert nasjonalbudsjett 2019 ble realveksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2019 anslått til 0,4 mrd. kroner. Videre ble det anslått en reell nedgang i de frie inntektene på 1,8 mrd. kroner. Nedgangen i frie inntekter hadde sammenheng med at ekstra skatteinntekter i 2018 i hovedsak ikke ble videreført.

Den reelle veksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2019 anslås nå til 5,3 mrd. kroner. De frie inntektene anslås å øke reelt med 3,2 mrd. kroner. Inntektsveksten er vesentlig høyere enn lagt opp til i statsbudsjettet for 2019, noe som i hovedsak skyldes økte katteinntekter i 2019.

Kommunesektorens skatteinntekter i 2019 ser nå ut til å bli 4,9 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett for 2019, blant annet som følge av økende sysselsetting. Videre er utbytte til personlige skattytere for skatteåret 2018 fortsatt på et høyt nivå, trolig som følge av tilpasninger til økt utbyttebeskatning. Det bidrar til økte skatteinntekter for kommunene.

Kostnadsveksten i kommunesektoren anslås til 3,0 pst. i 2019, som er det samme som lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett for 2019.

Kommunesektorens inntekter i 2020

Kommunesektoren går inn i 2020 med et godt økonomisk fundament. God inntektsvekst de senere årene har gitt gode netto driftsresultater og et historisk lavt antall kommuner i Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK).

I kommuneproposisjonen for 2020 la regjeringen opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på mellom 0,2 og 1,5 mrd. kroner. Regjeringen legger nå opp til en reell vekst i samlede inntekter på knapt 3,2 mrd. kroner, tilsvarende 0,6 pst. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2019 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2019. Ved eregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en pris- og kostnadsvekst i kommunal tjenesteyting på 3,1 pst.

I kommuneproposisjonen for 2020 varslet regjeringen en realvekst i frie inntekter i 2020 på mellom 1 og 2 mrd. kroner. Det ble varslet at kommunene ville få 1–2 mrd. kroner av veksten, og at fylkeskommunene ville få en realvekst i frie inntekter på -0,2–0,1 mrd. kroner. Den foreslåtte veksten for fylkeskommunene ble sett i sammenheng med at fylkeskommunene antas å få en nedgang i sine demografiutgifter som følge av anslåtte endringer i befolkningens sammensetning. Regjeringen legger nå opp til en realvekst i frie inntekter i 2020 på 1,3 mrd. kroner. Det tilsvarer en realvekst på 0,3 pst. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2019 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2019. Det innebærer at oppjusteringen av skatteanslaget for 2019 med 4,9 mrd. kroner, jf. punkt 3.1, ikke påvirker nivået på sektorens inntekter i 2020.

Regjeringen foreslår at veksten i frie inntekter på 1,3 mrd. kroner i sin helhet tildeles kommunene. Av veksten begrunnes 400 mill. kroner med satsing på tidlig innsats i skolen og 150 mill. kroner med satsingen på rusfeltet.

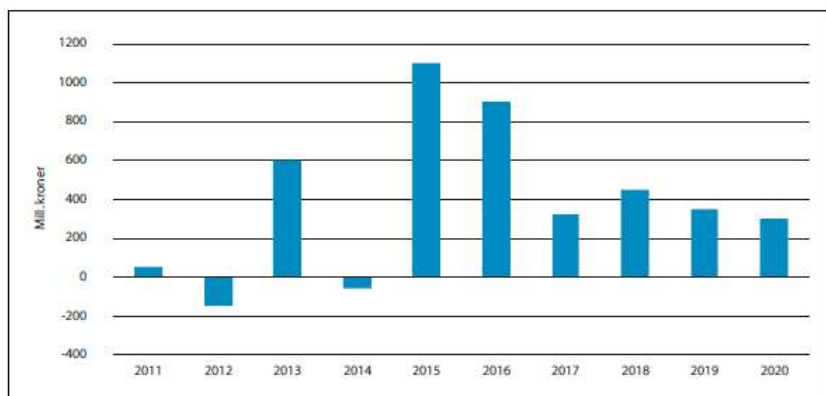
Fylkeskommunenes frie inntekter holdes reelt sett om lag uendret sammenliknet med 2019.

Veksten i frie inntekter i 2020 må sees i sammenheng med kommunesektorens anslåtte merutgifter som følge av befolkningsutviklingen. I kommuneproposisjonen for 2020 ble det vist til beregninger utført av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) som viste merutgifter for kommunesektoren i 2020 på 1,3 mrd. kroner som følge av den demografiske utviklingen. Av dette ble det anslått at om lag 0,9 mrd. kroner må finansieres innenfor veksten i frie inntekter. De anslåtte merutgiftene er et uttrykk for hva det vil koste å opprettholde tjenestetilbudet i blant annet skole, barnehage og omsorgstjenesten med uendret standard og produktivitet i tjenestene. I kommuneproposisjonen for 2020 ble det anslått en nedgang i kommunesektorens samlede pensjonskostnader på 450 mill. kroner i 2020, utover det som dekkes av den kommunale deflatoren. Anslaget er beheftet med usikkerhet.

Etter dette anslås kommunesektorens handlingsrom må øke med 300 mill. kroner i 2020. Da er det tatt hensyn til merutgifter som følge av den demografiske utviklingen på 0,9 mrd. kroner, forventet reduksjon i pensjonskostnadene på 450 mill. kroner og satsinger finansiert innenfor veksten i frie inntekter på 550 mill. kroner.

Ved fastsettelsen av veksten i frie inntekter til kommunesektoren i 2020 er det tatt hensyn til at kommunene skal dekke en større del av kostnadene til forvaltning, drift og vedlikehold av nasjonale e-helseløsninger og bidra mer til helsenettet.

Det tas sikte på at kommunenes bidrag til finansiering av nasjonale e-helseløsninger korrigeres ut av veksten i de frie inntektene fra 2021, og at regjeringen kommer tilbake til saken i kommune kommuneproposisjonen for 2021.

Figur 3.1 Vekst i frie inntekter ut over beregnede demografi- og pensjonskostnader og satsinger innenfor veksten i frie inntekter

Figur 3.1 illustrerer veksten i kommunesektorens frie inntekter etter at beregnede utgifter knyttet til befolkningsutvikling og pensjonskostnader, samt satsinger innenfor veksten i frie inntekter er trukket fra. Figuren viser at veksten i frie inntekter har gitt et handlingsrom hvert år siden 2015.

Regjeringens budsjettopplegg innebærer at kommunesektoren får noe økt handlingsrom, men det er fortsatt nødvendig å prioritere og sikre god ressursbruk. Det gjennomføres i dag et betydelig omstillings- og effektiviseringsarbeid i kommunesektoren, og bedre organisering av tjenestene kan frigjøre midler som vil styrke handlingsrommet ut over veksten i frie inntekter

Tabell 3.1 Økning i kommunesektorens handlingsrom i 2020.

	Mrd. kroner
Vekst frie inntekter	1,3
- merkostnader til demografi	-0,9
+ reduserte kostnader til pensjon	0,45
- satsinger innenfor veksten i frie inntekter	-0,55
Økt handlingsrom	0,3

Nærmere om realveksten i samlede inntekter

I tabell 3.2 er realveksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2020 på knapt 3,2 mrd. Kroner dekomponert.

Tabell 3.2 Realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2020

	Mrd. kroner
Frie inntekter	1,3
Frie inntekter knyttet til endringer i oppgaver ¹	0,1
Øremerkede tilskudd	1,4
Gebyrinntekter	0,5
Realvekst samlede inntekter	3,2

¹ Disse midlene bevilges som frie inntekter, men regnes ikke med i veksten i frie inntekter siden midlene er knyttet til endringer i pålagte oppgaver. Midlene medregnes i veksten i de samlede inntektene.

Ved pålegg om nye eller utvidede oppgaver for kommunesektoren, avvikling av oppgaver eller regelendringer som har økonomiske konsekvenser, blir kommunesektoren kompensert eller trukket i frie inntekter på grunnlag av beregnet endring i økonomisk belastning. Disse endringene holdes utenom den beregnede veksten i frie inntekter, men inngår i veksten i samlede inntekter. For 2020 utgjør disse bevilgningsendringene samlet sett en økning på knapt 0,1 mrd. kroner. Endringene knytter seg til tiltak innenfor SFO- og barnehagefeltet.

Øremerkede tilskudd øker med netto 1,4 mrd. kroner. Dette må ses i sammenheng med en økning i kollektivsatsingen og investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser. I motsatt retning trekker nedgang i inntekter fra oppdrettstillatelser i havbruksnæringen.

Nærmere om realveksten i frie inntekter

Den foreslåtte veksten i frie inntekter i 2020 på 1,3 mrd. kroner er regnet fra inntektsnivået i 2019 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2019. Oppjusteringen av kommunesektorens skatteinntekter i 2019 med 4,9 mrd. kroner i denne proposisjonen er derfor ikke medregnet ved beregning av veksten. Når veksten i 2020 regnes fra anslått inntektsnivå i 2019 i denne proposisjonen, det vil si at oppjusteringen av skatteinntektene i 2019 medregnes, blir inntektsveksten tilsvarende lavere. Inntektsnivået for ommunesektoren i 2020 påvirkes imidlertid ikke av hvordan veksten beregnes.

Tabell 3.3 viser anslag på kommunesektorens frie inntekter i 2019 og 2020 i løpende priser. Inntektsnivået i 2019 er anslag på regnskap i denne proposisjonen. Det innebærer at oppjusteringen av skatteanslaget på 4,9 mrd. kroner er medregnet. Videre er inntektsnivået for 2019 korrigert for oppgaveendringer, regelendringer og endringer i finansieringen av kommunesektorens oppgaver. Hensikten med å korrigere for oppgaveendringer med videre er å gjøre inntektsnivået i 2019 sammenliknbart med inntektsnivået i 2020. Det er redegjort nærmere for korreksjonene i programkategori 13.70, tabell 6.21. Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2020 bygger blant annet på en sysselsettingsvekst på 1 pst. og en årslønnsvekst på 3,6 pst. Fra 2019 til 2020.

I kommuneproposisjonen for 2020 ble det varslet at den kommunale skattøren skal fastsettes ut fra en målsetting om at skatteinntektene skal utgjøre 40 pst. av kommunenes samlede inntekter. Forslag til kommunale og fylkeskommunale skattører for 2020 er fremmet i Prop. 1 LS (2019–2020) Skatter, avgifter og toll 2020. Det foreslås at den kommunale skattøren reduseres med 0,45 prosentpoeng til 11,1 pst. Den fylkeskommunale skattøren foreslås redusert med 0,15 prosentpoeng til 2,45 pst. Skatteinntektene anslås etter dette å utgjøre om lag 40 pst. av kommunenes samlede inntekter i 2020.

Tabell 3.3 Kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter

	Mill. kroner. Nominelle priser ¹								
	Kommunene ²			Fylkeskommunene ²			Kommunesektoren i alt		
	2019 ³	2020	Pst. endr.	2019 ³	2020	Pst. endr.	2019 ³	2020	Pst. endr.
Skatter i alt	183 980	187 580	2,0	34 850	35 410	1,6	218 830	222 990	1,9
<i>Herav skatt på inntekt og formue</i>	<i>168 750</i>	<i>172 290</i>	<i>2,1</i>	<i>34 850</i>	<i>35 410</i>	<i>1,6</i>	<i>203 600</i>	<i>207 700</i>	<i>2,0</i>
Rammetilskudd ⁴	138 719	142 107	2,4	35 955	36 841	2,5	174 674	178 948	2,4
Sum frie inntekter	322 699	329 687	2,2	70 805	72 251	2,0	393 504	401 938	2,1

¹ Pris- og lønnsveksten i kommunesektoren i 2020 (deflator) er anslått til 3,1 pst.

² Oslo er delt i en kommunedel og en fylkeskommunedel.

³ Anslag på regnskap korrigert for oppgaveendringer, jf. tabell 6.21 under programkategori 13.70.

⁴ Omfatter ikke kap. 571, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Boks 3.1 Kommunesektorens inntekter i 2020

Kommunesektorens samlede inntekter anslås til om lag 556 mrd. kroner i 2019. Tabell 3.4 viser sammensetningen av inntektene i 2020 og nominell endring fra 2019.

Tabell 3.4 Kommunesektorens inntekter i 2020

	Mrd. kroner	Andel av samlede inntekter (pst.)	Endring fra 2019 ¹ (pst.)
Frie inntekter	401,9	72,3	2,1
<i>Skatteinntekter</i>	<i>222,9</i>	<i>40,1</i>	<i>1,9</i>
<i>Rammetilskudd</i>	<i>178,9</i>	<i>32,2</i>	<i>2,4</i>
Øremerkede tilskudd ²	34,0	6,1	7,4
Gebyrer	75,5	13,6	3,8
Merverdiavgiftskompensasjon	27,0	4,9	3,8
Andre inntekter	17,3	3,1	3,1
Totalt	555,7	100,0	2,7

¹ Nominell endring. Beregningsgrunnlaget er anslag på regnskap for 2019 korrigert for oppgaveendringer og innlemminger.

² Ekskl. tilskudd til kommunenes arbeid med flyktninger, personer med opphold på humanitært grunnlag og asylsøkere.

Kommunesektorens skatteinntekter og rammetilskudd er sektorens frie inntekter. De frie inntektene utgjør 72,3 pst. av samlede inntekter. Disse inntektene kan disponeres fritt innenfor rammen av lover og forskrifter, og gir kommunesektoren rom for lokal tilpasning av virksomheten.

Skatteinntekter er kommunesektorens andel av skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere, samt eiendomsskatt i kommuner som har innført det. Størrelsen på skatteinntektene avhenger blant annet av utviklingen i skattegrunnlagene og av de kommunale og fylkeskommunale skattørene. Rammetilskudd bevilges på

Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, kap. 571 og kap. 572.

Øremerkede tilskudd skal benyttes i tråd med formålet som er angitt for bevilgningen. Andelen øremerkede tilskudd utgjør 6,1 pst. av de samlede inntektene.

Gebyrinntekter er kommunale avgifter og egenbetaling for tjenester som leveres av kommunen, eksempelvis tekniske tjenester, helse- og omsorgstjenester og barnehager, og utgjør 13,6 pst. av de samlede inntektene. Merverdiavgiftskompensasjon er refusjon til kommunesektoren for anskaffelser som er merverdiavgiftspliktige, og utgjør 4,9 pst. av de samlede inntektene.

Aktuelle saker av betydning for kommunesektoren

Regionreformen – overføring av oppgaver og virkemidler

Regjeringen gjennomfører regionreformen. Færre fylkeskommuner vil gi grunnlag for sterkere regioner som kan gi bedre tjenester og drive en mer samordnet samfunnsutvikling. Dette legger til rette for utbygging av attraktive bo- og næringsområder og gode, miljøvennlige transportløsninger.

Fylkeskommunene som er vedtatt slått sammen, er nå i en viktig og krevende fase i sammenslåingsarbeidet.

Fra 1. januar 2020 har vi elleve fylker i Norge; ti fylkeskommuner samt Oslo kommune med fylkeskommunale oppgaver.

Mens ni fylker i dag har under 200 000 innbyggere, vil det minste fylket i innbyggertall øke fra 76 000 til 240 000 innbyggere i 2020.

Når fylkeskommunene blir større, skal de også få flere oppgaver og virkemidler til å utvikle fylkene i tråd med regionale behov og muligheter innenfor områder der fylkeskommunene allerede har ansvar og kompetanse. Fylkeskommunene får fra 2020 nye oppgaver og virkemidler blant annet på områder som samferdsel, kompetanse og integrering, folkehelse, klima og miljø, næringsutvikling, landbruk og styrking av Nord-Norge. Dette er viktige områder for utviklingen av samfunnet i det enkelte fylket og er oppgaver som fylkeskommunene har gode forutsetninger for å løse.

Meld. St. 6 (2018–2019) Oppgaver til nye regioner ble lagt fram 19. oktober 2018. Stortinget behandlet meldingen 18. desember 2018 og sluttet seg til forslagene, jf. Innst. 119 S (2018–2019). Stortinget sluttet seg også til å overføre oppgaver til fylkeskommunene ved behandlingen av Prop. 84 S (2016–2017), jf. Innst. 385 S (2016–2017). Oppgaver til de nye fylkeskommunene skal som hovedregel overføres fra 1. januar 2020, men noen oppgaver krever mer tid. Følgende oppgaver overføres fra 2020:

Samferdsel og kommunikasjon

- Fylkesdelen av sams vegadministrasjon.
- Forvaltning av tilskudd til utbygging av bredbånd.
- Eierskap og forvaltningsansvar for fiskerihavneanlegg.
- Tilskudd til ikke-statlige lufthavner (Vestfold og Telemark fylkeskommune).

Kompetanse og integrering

- Arbeidsmarkedstiltaket bedriftsintern opplæring.
- Tilskudd til fylkesvise partnerskap for karriereveiledning og tilhørende karrieresentra.
- Bosetting internt i fylkene og annen regional samordning av integreringspolitikken.
- Tilskuddsordningen Jobbsjansen del B.
- Tilskudd til etablereropplæringen for innvandrere.
- Tilskudd til mentor- og traineeordninger.

Folkehelse

- Forvaltning av tilskudd til friskliv, læring og mestring.
- Midler til tverrfaglig innsats på rusfeltet. Klima og miljø
- Oppgaver innenfor Skjærgårdstjenesten og statlig sikrede friluftsområder.
- Oppgaver på kulturminneområder (gradvis overføring i perioden 2020–2022).

Næringsutvikling og landbruk

- Oppdragsgiveransvar overfor Siva og Innovasjon Norge for fem næringsrettede ordninger.
- Forvaltning av tilskudd til utrednings- og tilretteleggingstiltak i landbruket.
- Forvaltning av prosjektmidler til kystskogbruket.
- Utarbeidelse av regionalt næringsprogram for landbruket.

Styrking av Nord-Norge

- Forvaltning av om lag halvparten av tilskuddsordningen Arktis 2030 overføres til Troms og

Finnmark fylkeskommune.

- Sekretariat for Regionalt nordområdeforum, lagt til Vadsø.
- Forvaltning av tilskudd til kvensk språk og kultur overføres til Troms og Finnmark fylkeskommune.

Oppgaver som ikke er ferdig utredet eller som krever noe mer tid, omfatter:

- Kjøp av innenlandske flyruter.
- Tilskudd til utvidet TT-ordning.
- Kulturoppgaver.
- Utvidet og mer helhetlig fylkeskommunalt ansvar for tilrettelegging og forsterket opplæring for alle i alderen 16 til 24 år.

- Spesialpedagogisk støtte til barn.
- Tilskuddsmidler i program for folkehelsearbeid i kommunene.
- Minoritetsrådgiverordningen.
- Ytterligere næringspolitiske oppgaver.
- En sterkere kompetansepolitisk rolle.
- Bufetats oppgaver i barnevernet.

Samferdselsdepartementet tar sikte på å legge fram et tilleggsnummer til statsbudsjettet om overføring av samsegadministrasjon høsten 2019.

Det overføres midler til de fylkeskommunene som har inngått avtale med Kystverket om å overta fiskerihavneanlegg fra og med 1. januar 2020.

Midler som gjelder drift av Notodden flyplass overføres til Vestfold og Telemark fylkeskommune. De andre fylkeskommunene som fikk tilbudet om å tre inn i avtalene i 2020 (Vestland og Trøndelag fylkeskommuner) ønsker at Samferdselsdepartementet forvalter avtalene og midlene ut 2020.

For mer informasjon om de enkelte oppgaveoverføringene og budsjettkonsekvenser vises det til Prop. 1 S (2019–2020) for de enkelte departementene. Oppgaver som finansieres over rammetilskuddet er også omtalt under programkategori 13.70 Kommunesektoren mv.

Innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet

Rammefinansiering i form av frie inntekter er hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren. Som varslet i kommuneproposisjonen for 2020 foreslår regjeringen å innlemme en rekke tilskudd i rammetilskuddet. Innlemming styrker det kommunale selvstyret og fører til mindre byråkrati i både staten og kommunesektoren.

Følgende tilskudd foreslås innlemmet i 2020:

- Tilskudd til psykologer i de kommunale helseog omsorgstjenestene.
- Tilskudd til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.
- Tilskudd til habilitering og rehabilitering.
- Tilskudd til samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak.
- Tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med spesielle behov.
- Tilskudd til fylkesvise partnerskap for karriereveiledning.
- Tilskudd til tidlig karriereveiledning for nyankomne innvandrere.
- Tilskudd til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsett på 1.–10. trinn.
- Tilskudd til leirskoleopplæring.
- Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig.
- Tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn.
- Tilskudd til regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse.
- Tilskudd til skredsikring av fylkesveier.
- Tilskudd til gang- og sykkelveier.

Se også omtale under programkategori 13.70 og i Prop. 1 S (2019–2020) for de enkelte departementene.

I kommuneproposisjonen ble det varslet at tilskuddet til klinisk veterinærvakt ville bli foreslått innlemmet i rammetilskuddet. Etter en helhetlig vurdering foreslår imidlertid Landbruks- og matdepartementet å videreføre tilskuddet på sitt budsjett. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Landbruks- og matdepartementet.

Tidlig innsats

Høsten 2018 og i 2019 var kompensasjonen til kommunene for innføringen av lærernormen øremerket. I 2020 legger regjeringen opp til at midler til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–10. trinn, innlemmes i ammetilskuddet til kommunene, slik det ble varslet i Prop. 113 S (2018–2019) Kommuneproposisjonen 2020. Det innebærer at det blir overført 1 316,8 mill. kroner fra kap. 226, post 63 på Kunnskapsdepartementets budsjett. Midlene blir i 2020 fordelt særskilt (tabell c) for å ta hensyn både til kommuner med et relativt og med et absolutt behov for lærerårsverk. I tillegg er 400 mill. kroner av veksten i de frie inntektene til kommunene begrunnet med tidlig innsats i skolen. Disse midlene må sees i sammenheng. Samlet sett innebærer dette at midler som kan benyttes til flere lærerårsverk som følge av lærernormen videreføres på om lag på samme nivå i 2020 som i 2019, og at lærernormen er mer enn fullt ut finansiert når behovet for kompensasjon blir beregnet på kommunenivå. Fra 2021 vil midlene som blir innlemmet i rammetilskuddet bli fordelt etter de ordinære kriteriene i inntektssystemet. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Kunnskapsdepartementet.

Opptappingsplanen for rusfeltet

Regjeringen har satt som mål å øke bevilgningene til rusfeltet med 2,4 mrd. kroner, i tråd med langsiktige mål og tiltak i Prop. 15 S (2015–2016) Opptappingsplanen for rusfeltet (2016–2020). Rapporteringen viser at regjeringens innsats med opptappingsplanen har gitt resultater i økt tjenesteyting og flere årsverk. For 2020 er 150 mill. kroner av veksten i kommunenes frie inntekter begrunnet med behovet for å fullføre den flerårige satsingen på å styrke tjenestene på rusfeltet. Planen vil med dette være oppfylt med 2,45 mrd. kroner. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Investeringsstilskudd til heldøgns omsorgsplasser

Investeringsstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser har i perioden 2014–2019 økt betydelig for å gi kommunene bedre muligheter til å fornye og øke tilbudet av omsorgsplasser for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonsnedsettelse. Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjettet for 2019, jf. Innst. 11 S (2018–2019), at investeringsstilskuddet fordeles på to poster og at 50 pst. av den samlede tilsagnsrammen nyttes til ren netto tilvekst av heldøgns plasser. Den resterende andelen av tilsagnsrammen nyttes til rehabilitering/modernisering, utskifting av eksisterende plasser og tiltak som ikke innebærer netto tilvekst. I budsjettforslaget for 2020 foreslås det en samlet tilsagnsramme på 3 595 mill. kroner. Rammen gir rom for tilsagn om tilskudd til om lag 2 000 heldøgns omsorgsplasser. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Kompensasjon for endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger

Med virkning fra 1. januar 2018 ble det gjennomført endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger. I revidert nasjonalbudsjett for 2019 ble kommunene kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet på 90 mill. kroner for anslåtte merutgifter som følge av disse endringene. Kompensasjonen videreføres i 2020. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Arbeids- og sosialdepartementet.

Frivilligsentraler

De øremerkede midlene til frivilligsentraler ble overført fra Kulturdepartementets budsjett tilrammetilskuddet til kommunene i 2017. Det ble varslet at midlene skulle gis en særskilt fordeling i fire år. Bevilgningen ble økt i forbindelse med innlemmingen i 2017, og den er ytterligere økt i 2018 og 2019. Det foreslås en økning på 12,8 mill. kroner i 2020 til nyetablerte sentraler. Totalt fordeles det 200,2 mill. kroner i 2020. Den kommunevise fordelingen går fram av tabell c-K i Beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2019–2020) Grønt hefte. Fra 2021

vil midlene bli fordelt etter ordinære kriterier i inntektssystemet. Se også omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Kulturdepartementet.

Grønn skipsfart

Regjeringen la i juni 2019 fram en handlingsplan for grønn skipsfart. Ambisjonene i planen er å halvere utslippene fra innenriks skipsfart og fiske innen 2030 og stimulere til utvikling av null- og lavutslippsløsninger i alle fartøyskategorier. I revidert nasjonalbudsjett for 2019 ble det bevilget 25 mill. kroner til en øremerket, midlertidig satsing for utvikling av hurtigbåter med null- eller lavutslippsløsninger. Midlene forvaltes gjennom Miljødirektoratets Klimasatsordning. I statsbudsjettet for 2020 foreslår regjeringen at det settes av 80 mill. kroner til å utvide den midlertidige satsingen på utslippsfrie hurtigbåter.

Tilskudd til fylkesvei

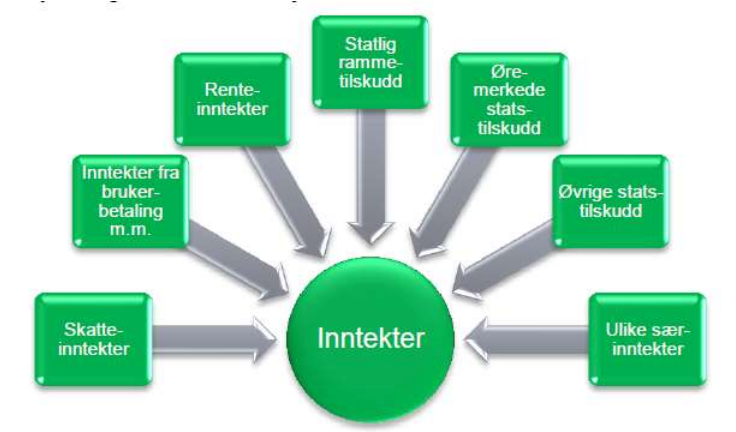
Det opprettes en tilskuddsordning for fylkesveier som er viktige for næringstransport på Samferdselsdepartementets budsjett. Det foreslås en bevilgning på 100 mill. kroner i 2020. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Samferdselsdepartementet

4.4 Inntektsforutsetninger

Handlingsplanen vil alltid være preget av usikkerhet når det gjelder den generelle økonomiske utviklingen, regjeringens økonomiske politikk, befolkningsutviklingen i størrelse og alderssammensetning, lønns- og prisstigning samt utviklingen i finansmarkedene.

Om lag 85 % av kommunesektorens inntekter fastsettes indirekte av Stortinget, først og fremst via dets vedtak for skatteopplegget og via bevilgninger over statsbudsjettet. Resterende fastsettes lokalt, først og fremst i form av brukerbetalinger og andre salgs- og leieinntekter. Sett i lys av dette er regjeringens og Stortingets opplegg for kommuneøkonomien den viktigste forutsetningen for kommunens rammebetingelser, og mer eller mindre bestemmende for volumet og kvaliteten på kommunens samlede tjenestetilbud til innbyggerne. På denne bakgrunn vil lønns- og prisveksten som forutsettes i statsbudsjettet også legges til grunn for kommunens budsjett. Videre vil renteframskrivningene i finansmarkedet være retningsgivende for kommunens renteforutsetninger. Finansieringen av kommunen kommer fra flere inntektskilder. Kort kan vi nevne følgende hovedområder:

Skatteinntekter, inntekter fra brukerbetaling, utleie og kommunale avgifter, renteinntekter, statlige rammetilskudd, øremerkede statstilskudd, øvrige statstilskudd, ulike særinntekter.

FRIE INNTEKTER

Rammetilskuddet utgjør sammen med skatteinntektene kommunens frie inntekter, Dette er inntekter som kommunene og fylkeskommunene kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

Rammetilskuddet og deler av skatteinntektene fordeles mellom kommunene ved hjelp av inntektssystemet.

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut de økonomiske forutsetningene for at kommunene og fylkeskommunene skal kunne gi et mest mulig likeverdig tjenestetilbud over hele landet, samt ivareta regional- og distriktpolitiskemålsettinger.

Basisen for inntektssystemet er innbyggertilskuddet, som består i en bestemt overføring per innbygger. Deretter justeres overføringer for ulikheter i inntekter og utgifter

Anslag frie inntekter for Heim kommune er 399 537 000 kroner. Tallene bygger på regjeringens forslag til statsbudsjett.

Dette anslaget på frie inntekter innebærer en vekst for Heim kommune fra 2019 til 2020 på 3,5 prosent. I samme periode er anslått landsgjennomsnittlig vekst for kommunene på 2,2 prosent. Veksten i frie inntekter er regnet fra anslag på regnskap for 2019. Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2020 før i januar 2021, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2020 vil være. Det presiseres derfor at det angitte nivået på frie inntekter er et anslag.

	BUDSJETT 2020	PLAN 2021	PLAN 2022	PLAN 2023
Rammetilsk inkl inntektsutj	244 132 000	244 132 000	244 132 000	244 132 000
Skatt formue og inntekt	155 405 000	155 405 000	155 405 000	155 405 000
	399 537 000	399 537 000	399 537 000	399 537 000
<i>Anslag fra KS for Heim kommune hentet fra "skyggebudsjett" Fellesnemda (2019 kr)</i>	386 173 000			

RAMMETILSKUDD

Rammetilskudd er overføringer fra Staten til kommunene. Dette tilskuddet har til hensikt å bidra til at alle kommuner har de samme forutsetninger for å gi innbyggerne et likeverdig tjenestetilbud, samt ivareta regional- og distriktpolitiske målsettinger

KS modellen er benyttet til beregning av kommunens inntekter i perioden. Modellen for 2020 er satt opp ut fra forslag til statsbudsjettet for 2020 og forutsetninger som framkommer i Grønt Hefte for 2020. Det vises prognoser for 2020 – 2023. Dette skyldes at det har vært for omfattende å skulle lage en modell som både skal angi prognoser for 2019 for dagens kommuner, og samtidig også skulle vise en illustrasjon av historiske tall før sammenslåing for ny kommune.

I statsbudsjettet for 2020 foreslår regjeringen å overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til skatteetaten med virkning fra 1. juni 2020. I den forbindelse er rammetilskuddet for 2020 foreslått redusert i form av uttrekk gjennom delkostnadsnøkkelen for administrasjon. For Heim utgjør dette et trekk på kr 644 400,-. I rådmannens konsekvensjusterte budsjett er utgifter knyttet til arbeidsgiverkontrollen justert ned for en andel i 2020 og helårsvirkning fra 2021. Stillingsbudsjettet er beholdt uendra. Regjeringen legger opp til at kommunene skal beholde særnamskompetansen for kommunale krav.

Heim kommune vil i tillegg til engangsstøtte og reformstøtte motta et årlig inndelingstilskudd fra sammenslåingstidspunktet. Inndelingstilskuddet er innarbeidet som en del av inntektssystemet til kommunen og kompenserer sammenslåtte kommuner for en reduksjon i rammetilskuddet som ellers ville oppstått som følge av sammenslåingen. Kommunene gis full kompensasjon for tap av basistilskuddet, som er et fast beløp per kommune, og netto nedgang i samlede regionalpolitiske tilskudd. Den nye kommunen mottar fullt inndelingstilskudd i femten år, før tilskuddet deretter trappes ned over fem år. At inndelingstilskuddet har en bestemt varighet betyr at Heim må tilpasse seg nye rammebetingelser i løpet av perioden. Inndelingstilskuddet er på kr 24 823 000, jfr tabellen.

Rammetilskuddet for Heim kommune framkommer slik:

	2020											
		Innbyggertilskudd blir først fordelt med et likt beløp per innbygger. Dette beløpet er 25 083 kroner i 2020.For Heim kommune utgjør dette: 25 083 kroner × 5 986 innbyggere = 150 150 000 kroner.										
Innbyggertilskudd	150 150 000											
Utgiftutjevning	26 789 000	Beregning av kommunene trekk/tillegg i utgiftutjevningen										
Korreksjon for elever i statlige og private skoler	2 969 000	Enkelte kommuner har elever i statlige og private grunnskoler. Disse elevene har ikke kommunene utgifter for. Trekkordningen for statlige og private skoler medfører at kommuner med elever i statlige og private skoler trekkes et gitt beløp per elev for de elevene kommunene ikke yter grunnskole tjenester til. Summen av trekk fra kommuner med elever i statlige og private skoler fordeles ut igjen til alle landets kommuner etter kommunenes andel av beregnet utgiftsbehov (kostnadsnøkkelen). Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler omfordeler midler fra kommuner med mange elever i statlige og private skoler til kommuner med få eller ingen elever i statlige og private skoler.										
Tilskudd til særskilt fordeling	28 017 000	<table><tr><td>Inndelingstilskudd</td><td>24 823 000 kr</td></tr><tr><td>Helsestasjon/skolehelsetjeneste</td><td>959 000 kr</td></tr><tr><td>Lærertetthet</td><td>986 000 kr</td></tr><tr><td>Frivilligsentraler</td><td>790 000 kr</td></tr><tr><td>Særskilte saker enkeltkommuner</td><td>459 000 kr</td></tr></table>	Inndelingstilskudd	24 823 000 kr	Helsestasjon/skolehelsetjeneste	959 000 kr	Lærertetthet	986 000 kr	Frivilligsentraler	790 000 kr	Særskilte saker enkeltkommuner	459 000 kr
Inndelingstilskudd	24 823 000 kr											
Helsestasjon/skolehelsetjeneste	959 000 kr											
Lærertetthet	986 000 kr											
Frivilligsentraler	790 000 kr											
Særskilte saker enkeltkommuner	459 000 kr											
Inntektsgarantiordningen	-322 000	Endringer i kriteriedata, befolkningsnedgang og systemendringer i inntektssystemet kan for enkeltkommuner føre til brå nedgang i rammetilskuddet fra et år til det neste. Inntektsgarantiordningen (INGAR) skal skjerme kommunene mot slike endringer.										
Distriktstilskudd Sør Norge	8 197 000	Gis til kommuner i Sør-Norge med særskilte distriktsutfordringer.										
Skjønn	30 000	Skjønnstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet.										
Rammetilskudd	215 829 000											
Inntektsutjevning	28 303 000	Etter hvert som skattetallene foreligger omfordeles skatteinntekter mellom kommunene for å utjevne forskjeller i skatteinntetker mellom kommunene										
Samlet rammetilskudd	244 132 000											

Utgiftsbehovet i rammeoverføringene

Utgiftsbehovet er et anslag på hvor mye det vil koste for kommunene samlet å gi velferdstjenester til innbyggerne sine. Vi beregner også et utgiftsbehov for hver enkelt kommune og fylkeskommune i utgiftsutjevningen ved hjelp av behovsindeksen.

Utgiftsutjevning

Gjennom utgiftsutjevningen omforderes innbyggertilskuddet mellom kommunene ved hjelp av behovsindeksen. Midler omforderes fra kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov til kommuner med høyt beregnet utgiftsbehov. Utgiftsutjevningen skal gi kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov som kommunene ikke kan påvirke selv.

Her vises behovsindeksen for Heim kommune

Behovsindeksen forteller noe om hvor dyr en kommune er å drive i forhold til landsgjennomsnittet. Den samlede behovsindeksen er beregnet ved hjelp av et sett kriterier og vektorer som sier noe om hvorfor kommunenes utgifter varierer. Indeksen brukes videre til å beregne kommunens trekk eller tillegg i utgiftsutjevningen.

1,0816

behovsindeks *

26 789 000 kr

beregning av kommunes
trekk/tillegg i utgiftsutjevningen

Lands-
gjennomsnitt
= 1

Kriterium	Vekt	
<u>Innbyggere 0-1 år</u>	0,0056	0,7993
<u>Innbyggere 2-5 år</u>	0,1374	0,9422
<u>Innbyggere 6-15 år</u>	0,2615	0,9111
<u>Innbyggere 16-22 år</u>	0,0233	1,0873
<u>Innbyggere 23-66 år</u>	0,1053	0,9139
<u>Innbyggere 67-79 år</u>	0,0565	1,3853
<u>Innbyggere 80-89 år</u>	0,0772	1,4441
<u>Innbyggere 90 år og over</u>	0,0389	1,2259
<u>Landbrukskriterium</u>	0,0021	3,6905
<u>Reiseavstand til nærmeste sonesenter</u>	0,0102	3,0067
<u>Reiseavstand til nærmeste nabokrets</u>	0,0102	1,9605
<u>Gradert basiskriterium</u>	0,0161	2,8135
<u>Innvandrere 6-15 år</u>	0,007	0,7642
<u>Dødelighet</u>	0,0458	0,9768
<u>Barn 0-15 år med enslig forsørger</u>	0,0177	0,9032
<u>Lavinntektskriteriet</u>	0,0111	0,7751
<u>Uføre 18-49 år</u>	0,0065	1,3248
<u>Flyktninger uten integreringstilskudd</u>	0,0084	0,2224
<u>Opphopningsindeks</u>	0,0096	0,2736
<u>Psykisk utviklingshemmede 16 år og over</u>	0,0491	1,0571
<u>Ikke-gifte 67 år og over</u>	0,0458	1,3737
<u>Barn i år uten kontantstøtte</u>	0,0168	1,0260
<u>Innbyggere med høyere utdanning</u>	0,0184	0,5829
<u>Aleneboende 30-66 år</u>	0,0195	0,8276

SKATTEANSLAG

Statsbudsjettet legger opp til følgende:

I kommuneproposisjonen for 2020 ble det varslet at den kommunale skattøren skal fastsettes ut fra en målsetting om at skatteinntektene skal utgjøre 40 pst. av kommunenes samlede inntekter. Forslag til kommunale og fylkeskommunale skattører for 2020 er fremmet i Prop. 1 LS (2019–2020) Skatter, avgifter og toll 2020.

Det foreslås at den kommunale skattøren reduseres med 0,45 prosentpoeng til 11,1 pst. Den fylkeskommunale skattøren foreslås redusert med 0,15 prosentpoeng til 2,45 pst. Skatteinntektene anslås etter dette å utgjøre om lag 40 pst. av kommunenes samlede inntekter i 2020.

Anslag skat 2019 fordelt på Halså og Hemne 2019

Skatt på inntekt og formue	2019
Hemne	112 660 000
Halså	37 274 000
Snillfjord 1/3 (ikke beregnet)	
Sum anslag	149 934 000

Alle tre kommunene ligger under landsgjennomsnittet pr. innbygger. Som følge av dette mottar vi inntektsutjevning som et tillegg i rammetilskuddet.

Skatteinntektene er for Heim kommune anslått til 183 708 000 kroner i 2020, inkludert inntektsutjevning.

Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2020 før i januar 2021, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2020 vil være. I anslaget er det tatt utgangspunkt i nivået på skatteinntektene i 2018. For den enkelte kommune er skatteanslaget for 2020 deretter framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget. Det betyr at det blir forutsatt en lik skattevekst per innbygger, med fordeling som i 2018.

Etter hvert som skattetallene foreligger omfordeles skatteinntekter mellom kommunene, for å utjevne forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene

Heim	2020
Skatt på inntekt og formue	155 405 000
Inntektsutjevning	28 303 000
Sum anslag	183 708 000

EIENDOMSSKATT

Utvikling eiendomsskatt

	Budsjett 2020	PLAN 2021	PLAN 2022	PLAN 2023
Eiendomsskatt Heim(bolig,kraft, næring, verk	19 750 000	19 750 000	19 750 000	19 750 000

Hentet fra dep.no - statsbudsjettet

«Fra og med 2019 ble produksjonsutstyr og -installasjoner fritatt for eiendomsskatt. Endringen berørte blant annet kraftkrevende industri, raffinerier, dataanlegg i store datasentre og kraftlinjer. Vannkraftanlegg, vindkraftanlegg og anlegg som er omfattet av særskattereglene for petroleum, var ikke berørt av lovendringen. Lovendringen gir næringslivet skattelettelse og bedre rammebetingelser, men tilsvarende redusert eiendomsskatt til kommunene.

Lovendringen fases gradvis inn over syv år og berører nærmere 340 kommuner. På bakgrunn av innrapporterte tall fra kommunene om det samlede skattegrunnlaget på de eiendommene som ble berørt av lovendringen, er endringen anslått å redusere kommunenes eiendomsskatteinntekter med om lag 105 millioner kroner årlig over syv år. Det samlede inntektsbortfallet for kommunene etter full innføring er anslått til om lag 730 millioner kroner årlig.

Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjettet 2019 at det skulle gis tilnærmet full kompensasjon til kommuner som får redusert eksisterende inntekter som følge av denne lovendringen, begrenset oppad til 500 mill. kroner.

Ettersom lovendringen, og dermed de økonomiske konsekvensene som følger av den, fases inn over syv år, gjør også kompensasjonen det. Samlet kompensasjon til kommuner som fikk lavere inntekter som følge av lovendringene, trappes opp over syv år til totalt 500 millioner kroner årlig. Kommunene blir med det samlet sett kompensert for om lag 2/3 av inntektsbortfallet.

Kommunene får full kompensasjon ut over en egenandel per innbygger. Dette innebærer at kommunene som i kroner per innbygger har de største tapene prioriteres og vil få kompensert en større andel av inntektsreduksjonen. For eksempel tilsvarer kompensasjonen til Lindås om lag 98,6 prosent av det anslåtte inntektsbortfallet. Kommuner hvor tapene er relativt små, vil ikke bli kompensert.

I 2019 ble det i alt utbetalt 71 millioner, tilsvarende 1/7 av 500 mill. kroner, i skjønnsmidler til kommuner som tapte på lovendringen. Grensen for når kompensasjonen trådte inn, var om lag 17 kroner per innbygger. I statsbudsjettet for 2020 har regjeringen foreslått å øke kompensasjonen til 143 millioner kroner, tilsvarende 2/7 av 500 mill. kroner. Kompensasjonen framgår av Grønt hefte (Beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2019-2020)). Med unntak av reviderte tall for noen få enkeltkommuner, baserer kompensasjonen i 2020 seg på det samme tallgrunnlaget som kompensasjonen i 2019.

I tabellen er det vist det anslåtte inntektsbortfallet for kommunene etter hvert som ordningen fases inn. Ut fra de innrapporterte tallene fra kommunene er det imidlertid ikke mulig å si hvor stor del av inntektsbortfallet som skyldes henholdsvis maskiner og tilbehør til maskiner.

		Anslått inntektsbortfall								Kompensasjon					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2019	2020	Anslag 2021	Anslag 2022	Anslag 2023	Anslag 2024	Anslag 2025
5055	Heim	325 681	651 362	977 042	1 302 723	1 628 404	1 954 085	2 279 765	223 669	459 235	688 531	917 828	1 147 124	1 376 420	1 605 717

Aure har tidligere sendt en oversikt som er benyttet ved framskrivning av eiendomsskatt herfra. Det sies her at det er året 2021 som blir siste året at eiendomsskatten fra Tjeldbergodden er høy nok til å dekke de særskilte utgiftene til Are og Hemne. Dette betyr at 2021 blir det siste året eiendomsskatten fra Tjeldbergodden fordeles på samarbeidskommunene.

	Budsjett 2020	PLAN 2021	PLAN 2022	PLAN 2023
Eiendomsskatt Aure	2 500 000	1 500 000	-	-
Eiendomsskatt Hitra	610 000	610 000	610 000	610 000

KONSEJONSKRAFTINNTEKTER

Heim kommune vil endre praksis innenfor området kjøp og salg av kraft. Ny ordning innebærer at Heim kommune benytter egen konsesjonskraft til eget forbruk til selvkost pris, i stedet for å kjøpe strøm på anbud til markedspris. Dette gir en vesentlig besparelse i driftsbudsjettet, og utgjør en innsparing på ca 1,7 mill tilsvarende ca 25% reduksjon av energikostnadene på TLM sitt budsjett for 2020.

Heim kommune vil etter å ha tatt ut eget forbruk, ha et overskudd av konsesjonskraft på mellom 8-9 GWh per år. Denne krafta vil nå selges direkte til lokalt energiselskap til markedspris. Dette vil kunne gi en minimal redusert pris i forhold til å latt et selskap megle kraft på Nordpool sin kraftbørs. Ser man nærmere på de konsulenthonorarene som et meglerselskapene tar ut, så vil nok direktesalg til energiselskap vs salg til megler komme likt ut. I forhold til salgsinntekter som Hemne kommune alene har hatt på området utgjør dette en reduksjon på ca 300.000 i finansinntektene på konsesjonskraft.

Resultatet av denne strategiendringen er at en får stabile driftsbudsjetter da prisene fastsettes av Olje og Energidirektoratet i desember for det påfølgende året. Dette gjør da at vedlikeholdsbudsjettene ikke bli påvirket av strømpriser opp eller ned, noe som gir forutsigbare rammer for vedlikehold av bygg og anlegg. Dette bidrar også til at utgifter til pumping av vann og avløp innenfor selvkostområder blir redusert, og således påvirker avgiftsnivået ut til forbruker. Finansinntektene vil som før svinge med svingningene i spotmarkedet.

INTEGRERINGSTILSKUDD FLYKTNINGER

For bosetting av flyktninger mottar kommunen Integreringstilskudd i 5 år. I tillegg mottas særskilt tilskudd for enslige mindreårige t.o.m. året de fyller 20 år.

Rådmann har innarbeidet integreringstilskudd i perioden basert på dagens bosetting i den sammenslåtte kommunen og en forutsetning på bosetting på 10personer hvert år i plan perioden.

Beskrivelse	Årsbudsjett 2020	Plan Budsjett 2021	Plan Budsjett 2022	Plan Budsjett 2023
Integreringstilskudd	9 159 000	7 853 000	9 057 000	9 655 000

UTBYTTE

Utbytte fra Trønder Energi og Svorka er beregnet for den sammenslåtte kommunen og satt til 7,1 millioner kroner.

HAVBRUKSFOND

Utbetaling fra havbruksfondet skjer en gang i året i oktober rett før regnskapsavslutning. For den sammenslåtte kommunen har vi for 2020 forutsatt 30 mill til utbetaling og 15 millioner deretter.

4.5 Utgiftsforutsetninger

For å få til et virkelighetsforankret budsjett skal rådmann gjennom sitt arbeid med budsjettet ha fanget opp konsekvenser av bl. a. følgende:

- Riktig lønnskostnad
- Nye avtaler m.m
- Årseffekt av vedtak gjort i inneværende år
- Tiltak vedtatt kun for 2019 som skal ut fra 2020
- Feilretting/ompostering
- Følgende av en sammenslått kommune

Kommunesektoren kompenseres for anslått pris- og lønnsvekst (deflator) på 3,1 pst. innenfor de foreslåtte inntektsrammene for 2020 Realveksten i samlede og frie inntekter kommer i tillegg til kompensasjonen for pris- og lønnsvekst. Lønnskostnader utgjør 2/3 av deflator og er satt til 3,2%.

	2019	2020
Lønnsvekst	3,2	3,6
Deflator	3,0	3,1
Lønn utgjør 2/3 deflator		

Bundne kostnader er kostnader kommunen er nødt til å dekke for å ivareta lovpålagte oppgaver og minstestandarder i tjenesteproduksjonen.

LØNNSVEKST, PENSJON OG ARBEIDSGIVERAVGIFT

Følgende ligger til grunn for budsjettforslaget:

Lønnsdata er hentet direkte fra lønnssystemet.

I Statsbudsjettet for 2020 er det lagt inn en årslønnsvekst på 3,6 %. Denne er videreført som grunnlag for lønnsbudsjettet i Heim, men justert til 3,1 %.

En bør være varsom med å redusere prosentsatsen for lønnsutvikling i 2020 lavere enn de 3,1 % som rådmannen anbefaler. Tariffoppgjøret for 2015 og 2016 hadde i seg en omlegging av lønnssystemet i kommunene som bidrar til at den faktiske lønnsveksten lokalt vil ligge over det som fremkommer på makronivå.

På den andre siden var tariffoppgjøret for 2019 et mellomoppgjør. Oppgjøret hadde i seg kjente størrelser fra hovedoppgjøret i 2018, og ga ingen overraskelser ut over det. I 2020 er det lokale forhandlinger for kapittel 4, og hvordan dette vil slå ut er det vanskelig å si noe sikkert om.

Det er gjennomført lønnsharmoniseringer inn imot etableringen av Heim kommune. Dette har bidratt til å øke lønnsutviklingen samlet sett. Videre så vil det være forhold som påvirker lønnsutviklingen i 2020, basert på tilpasninger og endringer i Heim kommune som organisasjon. Om dette vil påvirke positivt eller negativt gjenstår å se.

Faktisk lønnskostnad frem til 1.5.2020 er kjent, så den prosentsatsen som legges inn i årsbudsjettet i Heim kommune vil være for perioden 1.5.2020 – 31.12.2020. En samlet vurdering av disse forholdene gjør at Rådmannen drister seg til en nedjustering av årslønnsveksten ifht det som

fremkommer i statsbudsjettet, men vi anbefaler ikke å redusere prosentsatsen for lønnsvekst 2020 til under 3,1 %.

Arbeidsgiveravgift er som før 6,4 %

KLP

Ut i fra beregninger vi har fått fra KLP har en beregnet en samlet prosentsats for premien av pensjonsgrunnlaget på 19,65. I tillegg kommer 2 % fra de ansatte.

AFP kostnadene er beregnet ut fra at Heim kommune har valgt 100% % utjevning som finansiering av AFP ordningen,

Alderssammensetning blant medarbeiderne den sammenslåtte kommunen tilsier dette. En kan imidlertid vurdere ny finansieringsordning senere år.

SPK

Prognose for ordinær premie er beregnet av kommunens pensjonsgrunnlag pr 31.03.19.

Endringspremien beregnes i prosent av premiereserven pr samme dato og prognose for administrasjonspremien baserer seg på innrapportert lønn. Satsen er satt til 10,85 %. I tillegg kommer 2 % fra de ansatte.

PREMIEAVVIK

Premieavviket framkommer som differansen mellom innbetalt premie og den kostnad som aktuaren regner seg fram til.

Positivt premieavvik inntektsføres og føres mot en kortsiktig fordring.

Her har premieinnbetalingene vært større enn pensjonskostnaden samme år

Negativt premieavvik utgiftsføres og balanseføres mot kortsiktig gjeld.

Her har premieinnbetalingene vært mindre enn pensjonskostnaden samme år

Dersom man har et positivt premieavvik vil denne komme som utgift i sin helhet neste år dersom man ikke velger å ta den over 7 år. Har man et negativt premieavvik blir det motsatt.

Et premieavvik resulterer ikke i noen pengestrømmer. Det er bare en regnskapsmessig størrelse.

Amortiseringstida for den sammenslåtte kommunen for KLP er satt til 7 år, noe som samsvarer med de gamle kommunenes praksis. I det konsekvensjusterte budsjettet er dette hensyntatt.

Amortiseringstida for den sammenslåtte kommunen for SPK er 1 år.

LÅNEGJELD - RENTER/AVDRAG

Renter/avdrag løpende lån er beregnet ut fra dagens markedsrente på eksisterende lån i henhold til vår låneprotokoll.

Både Hemne og Halså har benyttet KBN Finans som verktøy slik at gjeld samlet for den sammenslåtte kommunen Heim fikk vi gjennom dette verktøyet. Gjeldsforpliktelser fra Snillfjord er tatt inn med et forventet anslag etter informasjon fra Snillfjord kommune

Lånesaldo i perioden 2020 – 2023 (eks investeringsprogram i planperioden)

	2020	2021	2022	2023
Lånesaldo	499 516 059	477 142 384	454 794 290	432 861 754

Oversikt over rente og avdragsbelastning i perioden eks nye tiltak

Lånetype	Avdrag 2020	Avdrag 2021	Avdrag 2022	Avdrag 2023
Oppføringslån	19 160 000	18 960 000	18 560 000	17 860 000
Forvaltningslån	3 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 300

Lånetype	Renter 2020	Renter 2021	Renter 2022	Renter 2023
Oppføringslån	10 250 000	9 460 000	9 200 000	8 450 000
Forvaltningslån	1 400 000	1 300 000	1 200 000	1 100 000
Rentebuffer innarbeidet	0	0	0	0

Hentet fra Kommunalbanken sine hjemmesider

	Norges Bank-anslag hentet fra <u>Pengepolitisk rapport 3/19</u>				Oppdatert 20.09.2019		
AR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd <u>Nibor</u>	Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag	FRA Markedet, (NIBOR 3 MND)	Bank margin- påslag på <u>Nibor</u>	Budsjettert lånerente ved bruk av markedsrenter
2020	1,59	0,40	1,99	2,59	1,80	0,6	2,40
2021	1,58	0,40	1,98	2,58	1,68	0,6	2,28
2022	1,54	0,40	1,94	2,54	1,60	0,6	2,20
2023	1,50	0,40	1,90	2,50	1,55	0,6	2,15

Tabellen viser Norges Banks anslag på Nibor (styringsrenten tillagt pengemarkedspåslaget), publisert 19.september 2019, i tillegg viser vi markedets prising av fremtidig Nibor gjennom forwardrenten (FRA-kurven) i fremstillingen over. Det er her brukt årlige snittverdier, oppdatert 20 september 2019.

Ut i fra disse signalene har rådmann ikke innlagt rentebuffer i rådmannens konsekvensjustert budsjett.

4.6 Resultat rådmannens konsekvensjusterte budsjett

TIL FORDELING DRIFT OG FORDELT DRIFT I RÅDMANNENS KONSEKVENSJUSTERTE BUDSJETT VISER

Beskrivelse	Årsbudsjett 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Netto utgift	5 281 887	27 916 347	24 694 097	22 842 744

Differansen framkommer slik:

Beskrivelse	Årsbudsjett 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Skjema 1 A til fordeling	-442 807 000	-427 491 000	-429 355 000	-431 403 000
Skjema 1 B fordelt	448 088 887	455 407 347	454 049 097	454 245 744
	5 281 887	27 916 347	24 694 097	22 842 744

Budsjettsskjema 1A - drift				
Beskrivelse	Årsbudsjett 2020	PLAN Budsjett 2021	PLAN Budsjett 2022	PLAN Budsjett 2023
Skatt på inntekt og formue	-155 405 000	-155 405 000	-155 405 000	-155 405 000
Ordinært rammetilskudd	-242 303 000	-242 303 000	-242 303 000	-242 303 000
Skatt på eiendom	-19 750 000	-19 750 000	-19 750 000	-19 750 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-2 900 000	-2 900 000	-2 900 000	-2 900 000
Andre generelle statstilskudd	-40 779 000	-24 473 000	-25 677 000	-26 275 000
Sum frie disponible inntekter	-461 137 000	-444 831 000	-446 035 000	-446 633 000
Renteinntekter og utbytte	-13 130 000	-13 030 000	-12 930 000	-12 830 000
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	11 650 000	10 760 000	10 400 000	9 550 000
Tap finansielle instrumenter (OM)				
Avdrag på lån	19 160 000	18 960 000	18 560 000	17 860 000
Netto finansinnt./utg.	17 680 000	16 690 000	16 030 000	14 580 000
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk				
Til ubundne avsetninger				
Til bundne avsetninger	650 000	650 000	650 000	650 000
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk				
Bruk av ubundne avsetninger				
Bruk av bundne avsetninger				
Netto avsetninger	650 000	650 000	650 000	650 000
Overført til investeringsregnskapet				
Til fordeling drift	-442 807 000	-427 491 000	-429 355 000	-431 403 000
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)				
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk				

				PLAN	PLAN	PLAN
Enhet	Regnskap 2018	Årsbudsjett 2019	Årsbudsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Til fordeling fra skjema 1A						
Rådmann	78 810 801	82 894 682	89 257 631	89 591 631	89 091 631	89 591 631
Sodin skole	42 544 060	45 155 021	50 121 300	50 121 300	50 121 300	50 121 300
Svanem skole	6 067 224	6 601 137	6 393 489	6 393 489	6 393 489	6 393 489
Halsa baren og ungdomskole skole	17 093 919	18 351 260	19 966 439	19 966 439	19 966 439	19 966 439
Vinjeøra skole	5 538 182	5 492 755	5 787 846	5 787 846	5 787 846	5 787 846
Ven skole	0	2 340 114	3 220 205	3 165 205	3 165 205	3 165 205
Grøtnes barnehage	5 618 354	8 767 439	9 365 725	9 365 725	9 365 725	9 365 725
Vinje barnehage	4 078 841	4 286 112	4 366 915	4 366 915	4 366 915	4 366 915
Bakkely barnehage	4 425 164	5 551 666	6 345 058	6 345 058	6 345 058	6 345 058
Halsanaustan barnehage	1 788 024	2 256 124	3 487 246	3 487 246	3 487 246	3 487 246
Liabø barnehage	3 576 937	3 658 014	4 946 694	4 931 694	4 931 694	4 931 694
Valsøyfjord barnehage	2 784 957	2 660 236	3 773 854	3 773 854	3 773 854	3 773 854
Ven barnehage	0	3 101 931	3 679 534	3 679 534	3 679 534	3 679 534
Svanem barnehage	4 120 203	4 516 903	4 820 491	4 820 491	4 820 491	4 820 491
Helsestasjon og skolehelsetjeneste	4 846 008	5 243 019	7 000 412	7 000 412	7 000 412	7 000 412
Helse og mestring Liabø	36 904 296	34 267 911	50 796 198	50 796 198	50 796 198	50 796 198
Helse og mestring Kyrksæterøra	82 555 360	89 454 615	94 417 641	94 455 979	94 455 979	94 455 979
PPT	3 011 501	3 285 555	4 296 535	4 296 535	4 296 535	4 296 535
Barnevern	11 543 889	11 697 240	14 541 782	14 541 782	14 541 782	14 541 782
Nav partnerskap	12 803 727	13 768 161	19 420 483	19 420 483	19 420 483	19 420 483
Kultur	12 870 865	14 014 365	17 048 398	17 048 398	17 048 398	17 048 398
Teknisk, landbruk og miljø	51 856 408	49 252 539	53 782 675	53 957 417	53 957 417	53 957 417
Finans skjema 1B	-16 330 435	-15 647 123	-28 747 664	-21 906 284	-22 764 534	-23 067 887
			448 088 887	455 407 347	454 049 097	454 245 744

5 VEDLEGG

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: kommunalsjef
Arkivsaksnr.: 19/48-24

Arkiv: 151

HEIM KOMMUNE -HANDLINGSPLAN 2020-2023 / ÅRSBUDSJETT 2020

Ferdigbehandles i:

Kommunestyret

Saksdokumenter:

- Konsekvensjustert budsjett for perioden 2020 – 2023 utarbeidet av rådmann
- Heim kirkelig fellestråds forslag til budsjett for perioden

Saksopplysninger:

Hentet fra nytt økonomireglement: jfr pkt 3.2.3

Kommunestyret skal etter kommunelovens §§ 14-2 til 14-4 med forskrifter fatte vedtak om henholdsvis økonomiplan og årsbudsjett.

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen. Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd.

Kommunestyrets vedtak om driftsbudsjettet følger nettobudsjetteringsprinsippet og skal hva gjelder forskriftens § 5-4 andre ledd spesifiseres på enhetsnivå. Rammeområdene er sammensatt i henhold til gjeldende administrative organisering og den interne kontoplanen.

Kommunestyrets vedtak om investeringsbudsjettet skal i henhold til forskriftens § 5-5 andre ledd vedtas på prosjektnivå.

Hentet fra nytt økonomireglement: jfr pkt 4.2

Kommunestyret selv vedtar handlingsplan/ årsbudsjett i henhold til kommuneloven § 14-2.

Kommunestyret selv vedtar driftsbudsjettet på netto driftsramme pr. enhet og investeringsbudsjettet på brutto prosjektnivå. Dette innebærer at det kun er kommunestyret som kan vedta endringer i handlingsplan/ årsbudsjettet som påvirker den budsjetterte rammen.

Ved vesentlige endringer i kommunens økonomi vurderes om handlingsplanen skal fremlegges til ny behandling.

Kommunestyret SELV beholder myndighet til å regulere årsbudsjettet ved bruk av disposisjonsfondet.

Handlingsregler

Kommunens ansvar for å ivareta egen økonomi og handlingsrom på lang sikt tydeliggjøres i den nye kommuneloven. Kommunen pålegges plikt til å fastsette finansielle måltall (lokale handlingsregler) Jfr kommunelovens kap 14.

Økonomien skal forvaltes slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Kommunen skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, balnt annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

Kommuneloven inneholder med andre ord en lovfested plikt til å benytte finansielle måltall som verktøy for langsiktig styring av kommunens økonomi. Derimot inneholder ny kommunelov ikke noen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle. Kommunen må selv definere gode og relevante måltall, som kan bidra til å synliggjøre økonomiske prioriteringer på en enkel og lettfattelig måte. De finansielle måltallene skal fungere som rammer for budsjettarbeidet, men er ikke bindene.

Fellesnemda hadde sak om «skyggebudsjett» oppe til behandling 28.02.19 i sak 12/19. Handlingsreglene var et av punktene som ble omtalt her.

For årsbudsjettet 2020 og handlingsplanperioden 2021 – 2023 foreslås følgende måltall:

Finansielle måltall	Kommentar
Inndekning av underskudd	Går resultatet i minus et år, må det dekkes inn ila to år ellers føres kommunen opp I ROBEK
Netto driftsresultat minimum 1,75	Nøkkeltallet forteller hvor sunn kommuneøkonomien er
Netto lånegjeld maksimum 80 % av brutto driftsinntekter	Nøkkeltallet forteller i hvilken grad gjelden tynger kommunen. Utgjør gjelder over 100% av inntekten er kommunen svært eksponert ovenfor renteendringer
Vedlikehold skal som minimum bevare formuesverdien	Kommunen forvalter en stor bygningsmasse. Bevilgninger til vedlikehold gjør at byggenes verdi, funksjonalitet og kvalitet bevares over tid.
Disposisjonsfond minimum 5% av brutto driftsinntekter	Nøkkeltallet sier noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift
Inntekter budsjetteres iht KS-prognosemodell	Modell for beregning av rammetiskudd. Modellen håndterer også et anslag på skatt slik at at det beregnes inntektsutjevning for kommunen.
Økt aktivitetsnivå skal ha sikker finansiering	Gir god økonomistyring.

I årsberetningen for 2020 kan konsekvensene av kortsiktige økonomiske prioriteringer synliggjøres opp mot finansielle måltall.

Rådmannens kommentarer

Budsjettet for 2020 er det første budsjettet for Heim kommune. Det har vært tidkrevende og utfordrende å få oversikt over totale inntekter og utgifter for de tre kommunene. De har hatt forskjellig tilnærming til detaljeringsnivå – spesielt når det gjelder ansatte. Driftsutgiftene er beregnet til ca. 563 mill. Av dette utgjør lønn ca 385 mill. det vil si mellom 65 og 70 %. Det er helt avgjørende å ha kontroll på denne delen av budsjettet. Personal og økonomistab har lagt inn rundt 1.200 personer i personalsystemet.

Når det gjelder den delen av Heim som kommer fra Snillfjord er det gjort mange anslag. Det eksakte tallgrunnlaget vet vi ikke før det endelige delingsregnestykket er vedtatt. Gjeld, pensjonsforpliktelser m.m. er en del av usikkerheten.

I det konsekvensjusterte budsjettet er det lagt inn skatt og ramme for Heim frie inntekter på kr. 399 537 000. Fellesnemnda gikk ut i fra en ramme på kr. 386.173.000 2019- kroner. Anslått rammetisludd / skatt for Heim er rundt 14 mill mer enn fellesnemnda la opp til.

I Heim kommune legges det opp til en del investeringer som delvis er forankret i intensjonsavtalen; rehabilitering av skole og barnehage på Ven og svømmeanlegg på Liabø. I tillegg er sykehjemmet på Liabø under ombygging og rehabilitering.

På Kyrksæterøra legges det opp til nytt bibliotek på Kulør'n. Dette belaster imidlertid ikke driftsbudsjettet da øket drift motregnes mot redusert leie i Meierigården og redusert leiekostnad på Kulør'n som følge av kjøp.

På selvkostområdet er ny vannkilde på Kyrksæterøra under utredning. Det gjenstår nå 3 alternativer; Rovatnet, Vindalsvatnet med evt. Ånnavatnet i tillegg og grunnvann. En har gjort en del utredningsarbeid med egne. Nå er det engasjert eksternt konsulentfirma for å gjennomgå de undersøkelser / utredninger som er gjort i tillegg til at de har startet utredning av grunnvann.

Lokaler

Det er inngått leiekontrakt på kontorrigg i to etasjer ved Rådhuset i Hemne. Riggene er på plass og med denne løser vi de mest prekære behovene for kontorlokaler. Det er også inngått leiekontrakt med Sodvin for å etablere Familiens Hus. Innflytting skjer i tre etapper; helsestasjon til jul, barnevern (midlertidige lokaler) i løpet av januar og ppt i løpet av 2021. NAV utvider også sine lokaler. Heim kommune er forpliktet til å betale sin andel av leiekostnadene.

På Liabø er framtidig bruk av lokalene på rådhuset til vurdering. En antar at det er tilstrekkelig plass til tjenester og alternative kontorer i eksisterende bygg. Det blir behov for å finne lokaler for familiens hus også på Liabø. Dette ser ut til å løse seg greit innenfor dagens bygningsmasse i rådhuset.

I framtida bør det gjøres en vurdering av leiekostnader opp mot avdrags / rentekostnad ved å bygge i egen regi. Dagens lokaliseringer er ikke optimale i forhold til effektiv drift.

Bygningsmassen for øvrig er av varierende standard; skolene på Liabø, Kyrksæterøra, Svanem og Vinjeøra er av god standard. Uteområdet ved Sodin skole er under rehabilitering. Dette må fortsette da det er gitt tilskudd over 5 år fra fylkeskommunen som forutsetter kommunen har egenfinansiering. Ven skole og barnehage må gjennomgå en betydelig rehabilitering. Barnehagene på Kyrksæterøra, Bakkely og Grøtnes er delvis nedslitt og deler av bygningsmassen har behov for rehabilitering. Det samme gjelder Vinje. Alle tre barnehagene i Halså har vært rehabilitert / påbygd de siste årene og bør derfor være i god stand.

Sykehjemmet på Kyrksæterøra er av god standard. Det blir det også på Liabø etter rehabilitering / ombygging. Rådhuset på Kyrksæterøra er under rehabilitering. Det gjenstår heis, ventilasjon og mindre rehabilitering av inngangsparti og kontorer IKT.

Legekontorene på Kyrksæterøra er trange og nedslitte. Det bør settes i gang et prosjekt for rehabilitering. Det er viktig for helhetlige og sammenhengende tjenester at legene er lokalisert sammen med den øvrige helsetjenesten.

Eiendomsskatt

Begrepet «verk og bruk» er tatt ut fra lov om eiendomsskatt. Det er en innfasingsperiode på 7 år fra 1. januar 2019. Den største konsekvensen kommer som følge av at metanolfabrikken på Tjeldbergodden omfattes av lovendringen. Hemne får årlig overført eiendomsskatt fra Aure. Totalt vil endringen medføre mellom 7,5 og 9 mill. kr. i inntektsstap pr. år når innfasingsperioden er ferdig. Max sats for boliger og fritidseiendommer er redusert til 5 promille. Det kommer ny lov i høst som gir overgangsregler over tre år for kommuner som slår seg sammen. Lokal forskrift oppheves når loven blir vedtatt.

Status og utfordringer

Kommunene som nå slår seg sammen har hatt god budsjettdisiplin og styrt sine budsjett trygt i havn de siste åra. Det kan tyde på at det er en god kultur for styring.

Den store utfordringen kommunen må møte, er endring i befolkningssammensetningen (demografisk utvikling). Det blir flere eldre over 80 år. Behov for heldøgns omsorg øker for aldersgruppen 80+, men helsetilstand i denne gruppen bedres. Dette antas å påvirke behovene positivt. Kommunen må allikevel ta stilling til hvordan tjenester og botilbud til denne aldersgruppen skal dekkes.

Den nye kommunen vil også bli preget av tilbakegang i befolkning. Hemne har hatt stabilt folketall siden siste kommunesammenslåing i 1964. Halså har hatt en nedgang fra ca 2.200 i 1964 til ca. 1.558 i 2019. Nedgangen er på rundt 29 %. Den delen av Snillfjord som blir lagt til Heim har vi ikke oversikt over utviklingen i. I og med at kommunens inntakter i stor grad er knyttet til folketall, vil en fortsatt tilsvarende utvikling påvirke kommunens inntekter negativt.

Det blir en viktig oppgave for Heim kommune å finne og iverksette tiltak som kan bevare besetting og arbeidsplasser.

Endring i befolkningssammensetning utfordrer oss også på rekruttering. Stadig flere av innbyggerne blir pensjonister og det blir færre å rekruttere blant.

Digitalisering

Den nye kommunen blir sydd sammen digitalt. Det innebærer at alle digitale løsninger er gjennomgått, vurdert og mange er skiftet ut. Nye tidsriktige løsninger er etablert. Heim kommune er en desentralisert kommunisert kommune. Gode digitale løsninger er en nødvendighet for å unngå sentralisering.

Digitalisering innebærer å flytte manuelle løsninger inn på en digital plattform. Dette hjelper både innbyggere og ansatte til en enklere hverdag. Forutsetningen for en enklere hverdag for befolkningen er at de har tilstrekkelig kunnskap til å bruke løsningene. Kommunen har også som oppgave å bidra til at befolkningen kan nyttiggjøre seg tjenestene gjennom å gi opplæring og alternativer for de som ikke har tilstrekkelig kunnskap.

Gevinstrealisering sammenslåing / inndelingstilskuddet

Heim kommune vil ha det såkalte inndelingstilskuddet i 15 år i tillegg til 5 års nedtrapping. Rådmannen vil legge en overordnet plan for reduksjoner over 10 år (jfr intensjonsavtalen) for å ta ut gevinster. Dette må hovedsakelig skje på sentraladministrasjonen og innenfor tekniske tjenester. Digitalisering vil bidra til at

dette kan realiseres. Før planer legges må den nye kommunen “få satt seg” slik at vi kan vurdere hva som er normalt arbeidstrykk som premiss for bemanning.

Prioritering av tiltak – drift:

2. Økte ressurser til helse og mestring – både forebygging og omsorg.

Prioritering investering:

5. Rehabilitering Ven skole og barnehage, svømmeanlegg Liabø (Intensjonsavtalen).
6. Planlegging plasser for heldøgns omsorg i tråd med økende behov.
7. Rehabilitering / utbygging av Hemne legesenter
8. Oppgradering barnehager Kyrksæterøra / Vinje. Vurdere ny sentrumsbarnehage Kyrksæterøra til erstatning for Bakkely og Grøtnes.

Uprioritert:

Bibliotek Kulør'n (påvirker ikke driftsbudsjett).

Prosjektering uteområde og trafikkløsning Sodin skole (tilskudd faller bort hvis kommunen ikke har egenfinansiering).

Selvkost

3. Ny drikkevannskilde Kyrksæterøra
4. Lekkasjetetting ledningsnett (bør skje uavhengig / parallelt med drikkevannskilde).

Rådmannens framlegg til konsekvensjustert budsjett må sees på som et uferdig arbeidsdokument som skal formes sammen med formannskapet

